

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodo-
ba« v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojškim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužnji Evropi.

Postrežena plačana v gotovini
Abb. postale 1 grunno

Cena 600 lir - Leto XL. št. 308 (12.031)

Trst, sobota, 29. decembra 1984

primorski

dnevnik

TRST

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRGO REVOLUCIJE 1
66000 KOPER
7096 AA

Po nedeljskem fašističnem pokolu na brzcu Neapelj-Milan Nobenih bistvenih novosti v preiskavi Identificirali še zadnjo žrtev atentata

Izdelali drugi identikit, ki pa ga zaenkrat niso objavili - Stopnjujejo se polemike zaradi odsotnosti Craxija v Bologni in zadržanja vlade v parlamentu

BOLOGNA — Preiskovalci, ki vodijo preiskavo o atentatu na brzovlak Neapelj - Milan, so včeraj izdelali že drugi identikit, a ga niso objavili. Šlo naj bi za identikit mladeniča, ki so ga nekatere priče opazile na pomožnem sedežu vagona, v katerem je eksplodiral pekleni stroj. Baje je mladenič sedel na tem stolu kljub temu, da je bilo v kupejih dovolj prostora in je celo zgrda odgovoril neki ženski, ki ga je povabila, naj sede v kupe, češ da tam ovira prehod. Identikit, ki so ga objavili pred nekaj dnevi, pa naj bi zadel mladeniča, ki se je pogovarjal z nekim postreščkom na železniški postaji Chiusi, kjer je atentator verjetno stopil na vlak.

Včeraj je višji sodni svet odločil, da bo državni pravdnik Guido Marino, ki bi moral s 1. januarjem na novo službeno mesto v Reggio Calabria, ostal v Bologni vse do imenovanja svojega naslednika. S tem je najvišji organ sodstva zadostil dejanskim potrebam bolonskega pravdnistva, pa tudi številnim zahtevam v tem smislu. Tako je Marino že včeraj zbral na se-stanek vseh devet izvedencev, ki so jih imenovali za ugotovitev dinamike atentata in vrste raz-streliva. Imen niso objavili, pač pa je znano, da so nekatera imena »stara« (šlo naj bi za izve-dence, ki so sodelovali že pri drugih podobnih preiskavah) nekatera imena pa nova. Marino je na kratkem srečanju s časnikarji tudi dejal, da je prejel zagotovila, da bodo tajne službe sodelo-

vale pri preiskavi, več o delu tajnih služb pa ni mogel povedati, ker sodijo le-te v pristojnost vlade in ne v pristojnost sodstva.

Pri preiskavi sodeluje tudi florentinsko sod-stvo, ki se ukvarja s poskusom atentata na že-lezniško progo Firenze - Bologna avgusta letos. Sodnik Rosario Minna je pravkar prebral vseh petdeset snopcev dokumentacije o dosedanjih a-tentatih na to železniško progo in dejal, da je moč atentate v prvem obdobju, leta 1974 in 75 vključiti v poskus neofašističnega gibanja ordine-ro, da bi prišlo do državnega udara. Ostali aten-tati pa imajo po sodnikovem mnenju »notranji namen« in tu je sodnik nakazal, da je moč o tem vprašanju marsikaj razumeti iz poročila Tine An-selmi o framazoni loži P2. Sicer pa so se tudi včeraj nadaljevala po vsej Italiji zaslišavanja in druga preverjanja.

V prihodnjih dneh se bo po vsej Italiji poostri-lo nadzorstvo; posebno pozornost namenja jo želez-niškim progam, letališčem in nekaterim cestam, kjer je promet zelo intenziven. O tem vprašanju se je včeraj notranji minister Scalfaro pogovarjal s poveljnikom policije, generalnim poveljnikom ka-rabinjerjev in z ravnateljema obeh tajnih služb, SISDE in SISMI.

V mrtvašnici bolonske bolnišnice so včeraj i-dentificirali še zadnjo žrtev nedeljskega atentata. Gre za 22-letno Valerio Moratello, ki so jo vče-raj prepoznali na osnovi prstnih odtisov in dru-

gih nekroscopskih izvidov. Stanje ranjencev se po-časi izboljšuje; v bolnišnici je še 35 oseb, na od-delku za oživljanje pa samo 4 osebe, ker so ne-kega mladeniča včeraj premestili na ortopedski oddelek.

Na političnem področju pa se še stopnjujejo polemike, ki so izbruhnile v preteklih dneh. Vče-raj je predsedstvo vlade objavilo dolgo poročilo, v katerem do podrobnosti navaja, zakaj Craxi ni mogel priti v Bologno. Milansko letališče je bilo namreč zasneženo in predsedniško letalo je la-hko vzletelo šele ob pol enajstih in torej poletelo takoj v Neapelj, kjer je bila krajevna spominska svečanost. To je edina resnica, pravi predsedstvo vlade, vse ostalo so zgrešene informacije, če ne celo špekulacija. Craxi je bil v pogovoru s časni-karji tudi polemičen do Pertinija, ki je baje iz-javil, da se on ne boji množice. Craxi je dejal, da ne ve, ali je predsednik republike res to izjavil in ali je mislil na Craxija, vsekakor pa, da je moč z lahkoto preveriti, da res ni mogel v Bologno in da se ne boji nikogar, ker ima čisto vest. Komun-isti pa nadaljujejo s polemičnim zadržanjem do vlade in tako današnji Unità piše, da vladni glas ni bil v sozvočju z občutki in s pričakovanjem prebivalstva in ni bil kos tragediji. Unità pouda-rja, da je vlada rekla vse, razen najvažnejšega, tistega kar so vsi pričakovali, to je napovedi re-sničnih in vidnih ukrepov, da bi ukrenila tisto, česar od leta 1969 dalje ni hotela ukreniti.

Gospodarski obeti za prihodnje leto

RIM — V prihodnjem letu bo inflacija v Italiji še nekoliko unesla, vendar ne bo padla pod raven 8,5 odstotka. To izhaja iz letnega poročila denarnih zavodov Banche popo-lari. Na 152 straneh gospodarskih o-bračunov in napovedi je sicer zapi-sano, da je italijansko gospodarstvo končno spet začutilo trdna tla pod nogami, vendar za ceno negotovih o-betov v letu, ki je pred nami.

Skrčenje draginje na 7 odst. ter povišek državnega dohodka za 2,5 odstotka sta cilja, ki si ju je smelo zastavila italijanska vlada in ju na-merava v letu 1985 tudi uresničiti. Finančni izvedenci pa v svojem go-spodarskem dokumentu s precejšnjim nezaupanjem zrejo v bodočnost: eno-smerni pretok javnih izdatkov in ne-gotovost doseženih rezultatov v boju proti inflaciji, kot tudi neokretnost kreditne politike jemljejo sapo vsem, ki sedaj glasno hvalijo konjunkturi zasuk. V prihodnjem letu bo treba namreč odločno omejiti rast cene de-lovne sile, ki se draži hitreje od in-flacije, zaustaviti pa bo treba tudi rast draginjske doklade, ki se bo spriču združitve davčnin IVA spet dvignila. Tudi dosežki letošnje finančne politike so varljivi, kajti upoča-snitev izdatkov gre najbrž pripisati le zamudam pri izplačevanju.

O italijanskem izvozu v prihodnjem letu meni poročilo, da se bo nekoliko skril, pač v skladu s predvideno manjšo svetovno trgovinsko izmenja-vo. Primanjkljaj v plačilni bilanci bo približno enak letošnjemu, število de-lovnih mest pa se bo z uveljavitvijo prožnih pogodbenih odnosov morda le povečalo, zaključuje poročilo.

Januarja bo v Sofiji zasedanje varšavskega pakta Konstantin Černenko se pripravlja na svoje prvo potovanje v tujino

DANILO SLIVNIK

MOSKVA — Sovjetski partijski in državni voditelj Konstantin Černenko, ki je prevzel kremeljsko krmilo v roke letošnjega februarja, se pripravlja na svojo prvo pot v tujino. Sredi januarja se bo namreč v Sofiji udeležil politično - posvetovalnega komiteja članic varšavske vojaške zveze, ki se sestaja že dve, tri leta in ki se ga udeležujejo poleg šefov držav, še predsedniki vlad in ministri za obrambne ter zunanje zadeve.

Zadnje tako srečanje je bilo januarja leta 1983 v Pragi, ko so članice varšavske vojaške zveze sprejele obsežno politično deklaracijo, v kateri so razgrnile svoje poglede na mednarodne odnose in proces oboroževanja. To je bila hkrati tudi edina prilika, da je za dva dni Moskvo zapustil tedanji sovjetski partijski in državni voditelj Jurij Andropov, ki je oblast prevzel novembra 1982 in ki je bil na čelu sovjetske partije manj kot petnajst mesecev.

Sedaj se na podobno pot pripravlja Konstantin Čer-nenko, spremljali pa ga bodo Nikolaj Tihonov, Andrej Gromiko in novi obrambni minister Sergej Sokolov, ki je ta položaj prevzel pred dobrim tednom, po smrti

maršala Dimitrija Ustinova. Kot se pričakuje, bodo na dnevnem redu vsa vprašanja, ki zadevajo mednarodni položaj in najnovejši razvoj mednarodnih odnosov z na-sprotno supersilo.

Sicer ni povsem jasno, ali bodo zbrani voditelji vzhodne sedmerice nov dogovor o delovanju vzhodno-evropskega vojaškega pakta podpisali že kar v Sofiji, ali pa bodo to storili maja, ko se dogovor dejansko izteče. Zadnji sporazum je veljal namreč deset let, maja prihodnjega leta pa se bodo varšavski voditelji tako in tako zbrali v Moskvi, saj sovjetske oblasti že nekaj časa intenzivno pripravljajo veliko proslavo ob štirideseti obletnici zmage nad fašizmom.

Kot menijo tukajšnji opazovalci, bodo v Sofiji veli-ko razpravljali tudi o možnostih za nova sovjetsko - ameriška pogajanja o omejitvi oboroževalne tekme, o čemer se bosta v začetku januarja v Ženevi pogovarjala ameriški državni sekretar Alexander Shultz in sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko. V Kremlju namreč kljub dokaj zadržanim ocenam, precej pričakujejo od novih pogajanj, enako pa velja tudi za sovjetske zaveznike, ki so že zdavnaj dali jasno vedeti, da so za popuščanje napetosti in omejevanje oboroževalne tekme.

NA INDIJSKIH VOLITVAH ZMAGAL RADŽIV GANDHI

NEW DELHI — Včerajšnji tretji in zadnji krog parlamentarnih volit-ev v Indiji je potrdil prevlado kongresne stranke, ki jo vodi Rad-živ Gandhi, sin umorjene državni-ce. Kongresna stranka ni le zma-gala, ampak je v večini volilnih okrožij odnesla tudi veliko večino glasov, ob čemer bi lahko govorili celo o nekakšnem plebiscitu; v re-snici to ni mogoče, kajti stvarnost Indije je zelo zapletena in proti-slovna. To dokazujejo demonstraci-je, ki jih je bilo nič koliko.

Po podatkih notranjega ministr-stva so kandidati kongresne stranke v številnih okrožjih zmagali z razliko več stotisočev glasov naspro-ti opoziciji, kar je pristašem Rad-živa Gandhija narekovalo naravnost triumfalistične proglase, češ da so kar razklali opozicijo. Tu velja po-vedati, da v Indiji zadostuje pri iz-volitvi poslanca v vsakem volil-nem okrožju čisto navadna večina in da tako imenovani ostanki ne pridejo v račun, temveč kvečjemu le še potrdijo moralno zmago stranke,

v katero so bili usmerjeni.

Indijski tisk je že jasno dal raz-umeti, da je 250 milijonov volivcev jasno in odločno podprlo kongresno stranko, obenem pa že navaja pora-žence. Med temi postavlja v prvo vrsto Atala Beharija Vajpayeeja, voditelja stranke Bhartiya Janata party, ki se je kot eden najbolji prestižnih vodij opozicije moral od-reči parlamentarnemu sedežu, kjer je sedel več zakonodajnih dob.

Med poraženci je tudi Maneka Gandhi, svakinja pokojne Indire Gandhi in ostra nasprotnica njene-ga sina Radživa, ki ga je izzvala v zvezni državi Utar Pradeš in za 100.000 glasov bila poražena.

Na sedežu kongresne stranke so Radživevi pristaši brž po seznanit-vi s še neuradnimi podatki o izidu volitev začeli slaviti zmago in gla-snik te stranke jo je označil kot »nad predvidevanji«: po njegovem naj bi parlamentarna večina bila sedaj še večja od sicer absolutne večine, ki jo je uživala pokojna Indira.

Koroški jezikoslovec Urban Jarnik pomemben lik za vso našo kulturo

MARIJ ČUK

CELOVEC — Drugi dan Koroških kulturnih dnevov v Celovcu je potekal v znamenju Urbana Jarnika, koroškega pesnika, jezikoslovca, prevajalca in etnografa, čigar dvestoletnica rojstva je bila prav v tem letu. Mnogi so se vprašali, ali je umestno, da je umestno, da pomeni raziskovanje kulturne preteklosti koroških Slovencev pravzaprav zelo aktualno dejanje, saj se preko tradicije in dosežkov v zgodovini lahko narod zaveda svojih ko-renin.

Referati sami so pokazali, da je tematika vsekakor sodila na Koroške kulturne dneve in da je bila kar se da upravičena. Predavatelji so iz zgodovinskih in lite-rarnih zornih kotov osvetlili Jarnikov pomen in delo. S tem so številni udeleženci dobili popolno sliko o možu,

ki ga smemo uvrstiti v drugo generacijo slovenskih pre-poroditeljev (s Zoisom na čelu).

Andrej Moritsch je orisal zgodovinsko ozadje Jarni-kove dobe, to je obdobja, ko so se na slovenskem narod-nostem ozemlju dogajale mnoge spremembe in refor-me, ki so seveda vplivale tudi na Jarnikovo mišljenje in delo. Pri tem se je Jarnik izkazal za daljnovidnega mi-sleca, tudi Bogo Grafenauer je Jarnikovo delo osvetlil z zgodovinskega stališča, konkretnije, spregovoril je o Jarnikovih pripombah o germanizaciji Koroške. Naj ob tem pomenimo, da so publikacijo z istoimenskim naslovom (avtor je B. Grafenauer) predstavili javnosti zvečer. Razprava je izšla kot osmi zvezek zbirke slovenskega znanstvenega inštituta,

V popoldanskem delu sta bili na sporedu predavanji izrazito literarnega značaja, saj je docent graške uni-verze Erik Prunč govoril o Urbanu Jarniku v slovenski kulturni zgodovini, profesor ljubljanske filozofske fakul-tete Jože Koruza pa o Jarniku kot slovenskem pesniku.

Jutri, 30. decembra, bo

PRIMORSKI DNEVNIK

izšel s posebno novoletno številko
na 48 straneh

Reportaže, horoskop, športnik leta, napoved izletov

Primorskega dnevnika, komentarji, humor itd.

Po včerajšnjem drugem dnevu procesa

Popieluszkovi morilci tvegajo smrtno kazen

TORUN — Včerajšnji drugi krog sodne obravnave proti trem častnikom poljske vojaške varnostne službe, ki jih dolžijo umora duhovnika Jerzija Popieluszka, je potekel v znamenju obtožb poročnika Leszka Pekala na rovaš kapetana Gregorja Piotrowskega, sicer pa se Pekala ni usmilil niti polkovnika Adama Pietruszke, podbravnatelja odseka za odnose s Cerkvijo pri notranjem ministrstvu, o katerem pravijo, da je pobudnik ugrabitve in uboja nesrečnega Popieluszka.

»Ko bi nam pravočasno stopili na prste, bi gotovo odkrili Popieluszkovo truplo v avtomobilskem prtljajniku,« je izjavil Pekala. »do tega pa ni prišlo, ker smo imeli posebno prepuščeno za zasluge Pietruszke.« Pekala je potem rekel, da brez takšnega dovoljenja sploh ne bi bilo mogoče duhovnika ugrabiti, in pripomnil, da je Piotrowski trikrat surovo pretepel žrtev, preden se je odločil, da

jo je treba usmrtiti. Pekala je pri tem zatrdil, da so visoki ministrski funkcionarji vedeli za vso zadevo in da so potemtakem bistveno prispevali k uresničevanju zločinskega načrta.

Pekalovo pričevanje o tem, kako je Piotrowski surovo ravnal z ugrabljenim duhovnikom, ki se je skušal na vse načine rešiti, je prekinil sam kapetan z zahtevo po prekinitvi obravnave. Ko se je ta spet začela, je Pekala znova obtožil Piotrowskega, da mu je ukazal vreči žrtev z jezu v reko, ne pa pustiti živo v gozdu, kjer bi lahko preživel. Sodniki so Pekalo opozorili, da je njegovo pričevanje v nasprotju s tem, kar je povedal med preiskavo.

Poljski tisk posveča procesu dokajšnjo pozornost in daje med drugim razumeti, da utegnejo krivci biti obsojeni na smrt, kajti kdorkoli na Poljskem prekrši zakon, je podvržen nepristranski sodbi.

Sporazum o proizvodnji OPEC

ZENEVA — Včeraj dopoldne se je ponovno sestala trinajsterica naftnih ministrov, ki so se udeležili 72. konference držav OPEC. Na dnevnem redu je bilo poročilo posebnega odbora petih ministrov o uvedbi nadzorstva nad spoštovanjem dogovorov, ki so jih države članice sprejele na zadnjem »vrhu« oktobra letos. Gre za omejitev proizvodnje na 16 milijonov sodčkov dnevno in za ohranitev dogovorjene cene 29 dolarjev za nafto vrste »arabian light«. Predlog so včeraj sprejele vse države. Medtem pa še obstaja nesoglasje glede cenika različnih vrst nafte, pa tudi glede proizvodnih omejitev, ki se jih Ekvador otepa.

Včerajšnjega zasedanja so se kot opazovalci udeležili tudi predstavniki Egipta, Mehike, Malezije in sultanata Brunei (britanskega protektorata na severu Bornea). Slednja sta v znak podpore OPEC sklenila znižati proizvodnjo nafte za 9 odst. oz. 5 odst.

ZRN gleda z optimizmom v 1985. leto

BONN — Zahodnonemški zunanji minister Hans-Dietrich Genscher je izjavil, da ima Zvezna republika Nemčija ob koncu leta ugodno politično bilanco. Po njegovih besedah je vladajoča sredinska koalicija CDU-CSU in FDP ustvarila v ljudeh zaupanje. Gospodarstvo je že zdavnaj doseglo najnižjo točko in se začelo vzpenjati.

Genscher je poudaril, da ima ZRN tesne odnose z ZDA in da slonijo ti odnosi na zaupanju. Mirovna politika bomske zvezne vlade je dosti prispevala k obnovitvi dialoga med supersilama. Ko je govoril o liberalni stranki (FDP), katere predsednik še vedno je, čeprav ga bo letos verjetno zamenjal na čelu stranke zvezni gospodarski minister Bangemann, je Genscher dejal, da bo tudi v letu 1985 za FDP težišče v procesu evropskega združevanja. Obstajajo dokajšnje možnosti, da bi v prihodnjem letu obrnili nov list v odnosih med Vzhodom in Zahodom.

V boju proti brezposelnosti bo treba napeti vse sile, je dejal minister, da bi hkrati okrepili gospodarski in tehnološki vodilni položaj ZRN na svetu. Pri tem mora imeti prednost odpravljanje subvencij. Toda to ne sme biti izgovor, da ne bi uvedli gospodarsko in družbeno zaželenih davčnih olajšav.

Pred novim letom so napovedi o razvoju gospodarstva v ZRN pretežno ugodne. Institut za nemško gospodarstvo (IW) v Duesseldorfu je vprašal 18 industrijskih panog in 6 gospodarskih vej v trgovini, obrti, bankah in zavarovalnicah za mnenje o konjunkturi v letu 1985. Četudi je večina anketiranih panog samozavestna in optimistična, je vendarle nekaj črnoglednežev na čelu z gradbeno industrijo. Izmed 24 anketiranih panog in vej jih je 18 optimističnih. Samo 4 panoge so negotove in previdne glede leta 1985, medtem ko sta dve panogi črnogledi.

Pet panog je zelo optimističnih: med njimi je industrija za predelavo umetnih snovi, a tudi strojništvo, elektrotehnika in kemija. Te panoge pričakujejo v novem letu 5 do 6-odstotno gospodarsko rast hkrati z močnim investicijskim sunkom in s povečano zaposlenostjo.

Zlasti optimistični so v strojništvu in elektroindustriji, kjer računajo na povečanje investicij za 10 do 20 odstotkov. Tudi združenje bank sodi med zelo optimistične veje.

Kar 13 gospodarskih vej bi bilo mogoče strniti z oceno, da so »v glavnem optimistične«. Tudi te veje pričakujejo v letu 1985 gospodarsko rast, vendar samo okrog 2 odstotka. Investirale ne bodo toliko kot najbolj optimistične panoge in tudi ne računajo na povečano zaposlovanje.

K tej skupini sodi tudi avtomobilska industrija, ki trdi, da še ni prebolela posledic dolge stiske kovinarjev v letu 1984, oziroma da je prebolela samo tretjino škode. Predstavniki avtomobilske industrije tudi ugotavljajo, da močno občutijo negotovost kupcev avtomobilov zaradi razprav o morebitni omejitvi hitrosti in uvedbi katalizatorjev. Počakati bo treba, da bo vlada dokončno in jasno povedala, kakšna je njena politika glede katalizatorjev in omejitve hitrosti. V resnici pa v avtomobilski industriji niso preveč črnogledi, sicer ne bi načrtovali za prihodnje leto 10-odstotnega povečanja investicij. Kljub strukturnim težavam sodijo tudi železarstvo, jeklarstvo in naftna industrija med previdne optimiste.

Najbolj črnogleda je gradbeni industrija. V letu 1984 se je število delovnih mest v gradbeništvu zmanjšalo za 60.000 in v letu 1985 pričakujejo, da bo šlo po zlu še več delovnih mest. Gradbeniki pričakujejo, da se bo obseg gradbenih del v prihodnjem letu zmanjšal za 2 odstotka. Letos so se investicije skrčile za 15 odstotkov. Za leto 1985 ni pričakovati zboljšanja v tej panogi. Število zaposlenih v gradbeništvu se bo prihodnje leto zmanjšalo za 5 odstotkov.

V glavnem pa gre zahodnonemško gospodarstvo samozavestno v prihodnje leto. Optimisti napovedujejo 3-odstotno gospodarsko rast, realisti pa računajo z 2-odstotno ali kvečjemu 2,5-odstotno rastjo, toda v trdnih ekonomskih razmerah, ki jih ustvarjajo samo 2-odstotna letna inflacijska stopnja in novi izvozni rekordi.

BOŽIDAR PAHOR

V žariščih napetosti

KURDISTAN - vojna v vojni

Kratko premirje, med iraškimi Kurdi in vladnimi silami se je sredi septembra pretrgalo. Trajalo je le deset mesecev in sovpadalo je z najhujšo vojaško krizo iraške vlade, ki je bila na jugu pod udarom iranske ofenzive in si je hotela zagotoviti mir na svoji večni severni fronti, v Kurdistanu.

Kot je znano, so Kurdi narod, ki šteje med 12 in 18 milijoni prebivalcev, razpršenih na ozemlju, ki je veliko kot dve Jugoslaviji, a razdeljeno med pet držav: večina Kurdev živi v Turčiji, ki jim ne priznava narodnostnih pravic (7-8 milijonov), v Iranu jih je 5 milijonov, v Iraku 3, v Siriji pol milijona in končno še nekaj sto tisoč v Sovjetski zvezi. Kurdistan, če bi bil neodvisen, bi lahko bil tretja najmočnejša država na Bližnjem vzhodu, za Egiptom in Iranom, a po razpadu turškega cesarstva, po prvi svetovni vojni, ni dobil neodvisnosti predvsem iz enega razloga: na ozemlju Kurdev je petrolej.

Petrolej je glavni razlog za nesrečno sodobno zgodovino iraških Kurdev. Na njihovem ozemlju se nahaja 70 odst. iraškega petroleja, zato so se vse iraške vlade bale priznati Kurdom preveliko avtonomijo, ker bi se tako morale odpovedati razpolaganju s petrolejskimi dogodki. Ta strah niti ni tako neupravičen: velesile so že večkrat pokazale v tem stoletju, da so za naftne interese pripravljene pohoditi tudi osnovne pravice nerazvitih držav.

Zlasti iraški in iraški Kurdi so bili v zadnjih desetletjih pogosto orodje tujih interesov: za svoj boj proti zatiralnim vladam so potrebovali orožje, a dobivali so ga samo v določenih obdobjih in pod določenimi pogoji... Iraški Kurdi so upali, da bo Homeinijeva revolucija prinesla tudi njim kaj več svobode, a so svoje sanje drago plačali. Iraški Kurdi so upali, da bo iransko - iraški spopad tako oslabil vladi v Bagdadu in Teheranu, da si bodo Kurdi končno lahko priborili nekaj več pravic. A tudi ta up je, kot kaže, splaval po vodi.

Irak je v okviru sedanje vojne z Iranom še posebno občutljiv na svojo severno mejo, kajti preko nje teče edini naftovod, preko katerega lahko Irak prodaja svoj petrolej in si torej zagotavlja krvavo potrebne devize. To je že tretji naftovod, ki ga je Irak moral zgraditi, da si je zagotovil pot do morja. Prvega je izgubil, ko je nastal Izrael, drugega z državljansko vojno v Libanonu in ta je sedaj edina

Piše Pavel Stranj

»žila«, ki zagotavlja življenje iraškemu gospodarstvu.

Zaradi teh razlogov je Irak v zadnjih mesecih dovolil turški vojski, da zasleduje »svoje« kurdске gverilce, celo na lastnem, iraškem, ozemlju. Interesi iraške in turške vlade se v tem skladajo: čim večja oslabilitev kurdskega odporiškega gibanja in čim večja varnost naftovoda.

Vse kaže, da nobena od treh glavnih komponent kurdskega naroda: iranska, iraška in turška, ne bo uspela izkoristiti prilike, ko sta dve osrednji vladi ošibljeni zaradi vojne; še vedno je kurdsko osvobodilno gibanje prešibko, da bi napravilo bistven korak naprej. Prešibko pa je predvsem zaradi notranje razdrobljenosti. Vse tri komponente so med seboj zelo slabo povezane in vsaka ima še v svojem okviru globoke razdrobljenosti. V Iraku se kurdska organizacija, ki jo vodi Jalal Talabani in organizacija, ki jo vodi Masoud Barzani, med seboj sovražita skoraj enako kot vsaka sovraži Bagdad. Vlada v Bagdadu pa igra na ta notranja nesoglasja, ravno tako kot iranska vlada.

Odkrili onesnaževalce Save

BEOGRAD — Prihodnje leto pričakujejo v Jugoslaviji boljše turistične rezultate kot letos. Obisk tujih gostov naj bi se povečal za okoli 5, devizni prihodek pa za okoli 20 odstotkov. Prihodnje leto naj bi torej po besedah sekretarja Turistične zveze Jugoslavije Pera Djukovića na tem področju zaslužili milijardo 350 milijonov dolarjev.

Začetek je spodbuden, saj so zimske zmogljivosti dobro prodane, kar predvsem velja za slovenska in bosanska smučišča, pa tudi za Kopanik. Te smučarske terene bo obiskalo okoli 6.000 gostov iz Francije, več kot 5.000 iz Velike Britanije, pričakujejo pa tudi smučarje iz Belgije, Nizozemske, Danske, ZRN in Grčije.

V Veliki Britaniji so za prihodnje leto že razprodali četrtno ponujenih zmogljivosti. Zanimanje za oddih v Jugoslaviji je v večini držav večje kot lani in so zato agencije v poprečju zakupile za 15 odstotkov več postelj.

Pričakujejo več turistov kot lani

BEOGRAD — Na seji medresorske delovne skupine ZIS za preprečevanje onesnaževanja reke Save so preučili rezultate laboratorijskih raziskav vode in ugotovitve inšpektorskih organov, da so iz termoelektrarne Nikola Tesla B v Obrenovcu izpustili določene količine mazuta v Savo. Laboratorijski rezultati pitne vode v beograjskem vodovodu od 22. do 27. decembra letos kažejo, da je bila pitna voda v skladu z normami.

Medresorska delovna skupina se je seznanila tudi z ugotovitvami opazovalcev in inšpekcijskih organov, da so 27. decembra letos iz omenjene termoelektrarne v Obrenovcu izpustili določene količine mazuta.

To je že drugi primer, da je ta toplarna izpustila mazut v Savo. Po tem dogodku so takoj sprejeli vse ukrepe, da bi odstranili naftne madeže. Medresorsko delovno skupino so tudi obvestili, da so mestni in republiški organi sklenili predlagati še bolj odločne ukrepe proti tej organizaciji, ki nenehno krši določila o zaščiti okolja.

Po sporočilu republiškega komiteja za informacije Srbije so pristojni republiški organi zagotovili, da je termoelektrarna Nikola Tesla 27. decembra v Savo izpustila večjo količino mazuta. Republiška inšpekcija za vodno gospodarstvo je organizacijo prijavila pristojnemu javnemu tožilstvu. (dd)

TRGOVINI ODPRTI
V PONEDELJEK

Išči išči...

toda na koncu dobiš najboljše cene
še vedno pri »NUOVI MAGAZZINI GERBINI«

Trst — Ul. Rossetti 6, Ul. Giotto 8 — Tel. 795309 - 795313

Nekaj primerov:

HI-FI NAPRAVA AIWA SERIJA 700 Z ZVOČNIKOMA - 35 WATT 1.040.000 lir	SONY - MINI PRENOSNA NAPRAVA FH3 Z ZVOČNIKOMA 769.000 lir
HI-FI NAPRAVA AKAI CLARITY 11 Z ZVOČNIKOMA - 35 WATT 930.000 lir	POMIVALNI STROJ CANDY 520 469.000 lir
TV COLOR GRUNDIG 15 PALCEV 459.000 lir	LIKALNIK VAPORSIMAC S POSEBNO POSODO ZA VODO 99.000 lir
GRUNDIG VIDEO-REGISTRATOR VHS SISTEM 970.000 lir	STROJ ZA POMIVANJE TAL FISELDEM 100° »SERIE ORO« 139.000 lir

Po ukinitvi depozita

Ugodna ocena tudi iz Štajerske

DUNAJ — Ukinitve depozita za jugoslovanske državljane, ki potujejo v tujino, je naletela na pozitiven odmev tudi na Štajerski. »Gre za pozitiven znak v smeri dobrososedske politike in tudi sad skupnih pobud, ki so bile sprejete v okviru delovne skupnosti Alpe-Jadran — je izjavil deželni glavar Štajerske Josef Krainer, ki je še dodal — da ta primer skupnega dela v interesu prebivalstev in gospodarstva obmejnih dežel poudarja korist te delovne skupnosti.«

Predpisi za energetske varčevanje v F-JK

TRST — Za stimuliranje in omejitve energetske uporabe in uporabe alternativne energije v sektorju rezidenčnih gradenj na splošno, je v deželi Furlaniji - Julijski krajini na razpolago skoraj deset milijard lir, s katerimi bodo možne investicije prek 35 milijard lir v stanovanjskem sektorju. Deželni odbor F-JK je namreč odobril tehnično-administrativne predpise za sprejetje prošelj, na osnovi katerih bodo sestavljene posebne lestvice v funkciji odnosa med koristjo in investicijo.

Seja odbora proti onesnaženju zraka

TRST — V prejšnjih dneh je deželni odbornik za higieno in zdravstvo Renzulli predsedoval seji deželnega odbora proti onesnaževanju zraka (CRJA), ki je proučil vrsto perečih problemov. V zvezi z upepeljevalniki odpadkov je bila v luči odloka predsednika republike št. 9197/82 poudarjena nujnost, da jih je treba opremiti, za izpušni dim, s sistemom stalnega ugotavljanja in registriranja temperature in koncentracije prostega kisika. Na seji je bilo tudi sklenjeno, da je za stalno nadzorstvo nad temi napravami, potrebno prešteti vse upepeljevalnike v vseh občinah F-JK.

Natečaj za »dodatne pomočnike« pri EGS

TRST — Tiskovni urad dežele F-JK obvešča, da bo v četrtek 3. januarja nepreklicno zapadel rok za predstavitev prošelj za sprejem v službo »dodatnih pomočnikov« na sedežu Evropske gospodarske skupnosti. Za udeležbo na natečaju morajo kandidati temeljito obvladati enega od jezikov skupnosti, zadovoljivo znanje pa morajo pokazati še v enem od teh jezikov; kandidati, ki morajo biti rojeni po 30. 11. 1948 in pred 2. 12. 1966, lahko prejmejo vse informacije v Uradu za komunitarne zadeve in zunanje odnose (Trst - Ul. sv. Franciška 15 - tel. 040 - 774648).

Spored razstav na ljubljanskem sejmu

LJUBLJANA — »Človek in prosti čas 85«: na to temo se bo odvijal 24. mednarodni sejem 'Alpe-Jadran', ki bo od 25. do 30. marca na razstavišču v Ljubljani.

Sicer pa bo v teku leta 1985 na ljubljanskem razstavišču skupno enajst specializiranih prireditev. Prva na sporedu bo 'Moda 85', ki bo od 14. do 17. januarja. Od 4. do 8. februarja bo na sporedu srečanje med raznimi tekstilnimi podjetji za podpis pogodb, od 4. do 8. februarja pa 6. mednarodna razstava didaktičnih pripomočkov in šolske opreme. Sledila bo 'Setex 85', mednarodna razstava tekstilnih vzorcev, ki bo od 23. do 25. aprila.

V paviljonu ljubljanskega razstavišča bo nadalje, od 30. avgusta do 5. septembra, 31. mednarodni vinski sejem, od 9. do 13. septembra pa še eno srečanje specializiranih podjetij tekstilnega sektorja za podpis pogodb. Od 19. do 22. septembra je na programu 16. razstava 'Narava - zdravje' z mednarodno udeležbo, od 7. do 11. oktobra pa 32. mednarodna razstava sodobne elektronike. Zadnja prireditev na ljubljanskem razstavišču v prihodnjem letu bo 16. mednarodna razstava 'Ski-expo', to je razstava opreme za zimske športe in turizem.

Nevarnost plazov

VIDEM — Deželni vestnik o plazovih št. 5, ki ga je včeraj v Vidmu izdalo ravateljstvo za gozdarstvo, opozarja smučarje in druge planince, da je v višinah nad 1.800 m, na južnih pobočjih, velika nevarnost plazov, kljub temu da v tem tednu ni zapadlo veliko snega v Furlaniji - Julijski krajini.

TONE SVETINA

Med nebom in peklom

330.

Zakaj ni nihče mislil nanjo, zakaj se je morala žrtvovati? Odgovora ni bilo. Samo leden veter in negotova noč z detonacijami spodaj na progi, kamor je poslal minerce...

O, mati, če bi bila doma, kako bi se ji potožil! Zakaj se je zapletel v pajčevine zavisti? Kdaj so že rekli, da Maslova dinastija ne bo gospodarila v Brkinih! Kako žal mu je bilo, da se je prišel borit v domače kraje! Mar bi se bil vrnil v Gradnikovo brigado...

XVI.

Jožefa Maslo je ležala v kotu živinskega vagona na trhli slami. K njej se je stiskalo osemnajstletno dekle in tiho ihtelo. Vagon je bil natlačen z ženskami, ki jih je nemški varnostni urad »Einsatz kommando R« v Trstu obsojil na kazensko taborišče. Pravzaprav je bil ves vlak natlačen z jetniki in jetnicami iz Slovenskega primorja. Pošiljali so jih umreti

Veliko od tega na relaciji Vzhod-Zahod

Skozi Sežano potuje letno približno 5 milijonov ton raznovrstnega blaga

SEŽANA — Možnosti za sodelovanje, izmenjavo izkušenj med našo občino in občino Gevgelija je veliko in precej časa bo potrebnega, da bomo vse v obojestransko korist tudi izpeljali, je naglasil predsednik skupščine SO Sežana Tihomir Kovačič, ko so se v prejšnjih dneh v sežanski občini mudili gostje iz Makedonije, ki so se predvsem seznanili z razvojem in možnostmi razvoja suhozemnega terminala, obiskali pa so tudi druge zanimivosti.

Čprav ju ločuje več kot 1400 kilometrov, sta si po nekaterih interesih občini, mesti zelo blizu. Sežana in Gevgelija sta točki, prek katerih potuje največ blaga na relaciji Vzhod-Zahod. Lani je na primer skozi sežansko potovalo okrog 140 tisoč tovornjakov, ki so prek mejnega prehoda Fernečiči prepeljali več kot 1,3 milijona ton blaga, če pa k temu dodamo še promet po železnici, potuje skozi Sežano letno okrog 5 milijonov ton raznovrstnega blaga. Veliko od tega na relaciji Vzhod-Zahod, kar pomeni, da to blago potuje tudi skozi Gevgelijo. Na meji v Gevgeliji sicer imajo nekakšen zametek suhozemnega terminala, še zdaleč pa ne to, kar imajo v Sežani.

Zato je osrednja pozornost delegacije iz Gevgelije veljala prav temu objektu, saj nameravajo tam zgraditi

podoben terminal s prosto carinsko cono kot jo bo predvidela nova zakonodaja.

Ob tej priložnosti je predsednik SO Sežana Tihomir Kovačič še dodal, da bodo Makedoncem ponudili vso možno pomoč v obliki načrtovanja oziroma celoten inženiring za izgradnjo terminala. Projektni biro Kraškega zidarja ima pri tem veliko izkušenj, s svojimi izkušnjami, pristopom k organiziranju in graditvi terminala na kopnem pa bodo nastopili tudi člani poslovne skupnosti suhozemni terminal, Jadranovega Tozda terminal in še kdo. Ob obisku delegacije iz Gevgelije so bile nakazane še številne

možnosti za tesnejše sodelovanje med občinama oziroma organizacijami združenega dela. (D.G.)

● Jugoslovanska letalska družba »Jat« bo med prihodnjim poletjem uvedla novo notranjo progo med Reko, Splitom in Dubrovnikom; od junija do septembra bo na programu en tedenski polet.

● VIDEM — V prejšnjih dneh je bila v Vidmu umeščena delovna skupina za civilno zaščito, ki bo delovala v okviru delovne skupnosti Alpe-Jadran. Njeno delo bo koordinirala Furlanija - Julijska krajina.

Deželna uprava nakazala 600 milijonov lir za sanacijo rudarskih poslopij v Rablju

TRST — Deželna uprava se je z zakonom št. 64 z junija lanskega leta obvezala, da bo pripravila načrt posegov za stavbno imovino rudniškega »komprezorija« v Rablju. V teh dneh je izpolnila to obvezo in na predlog odbornika za finance Rinaldija nakazala 600 milijonov lir družbi Samin, ki upravlja rabeljski rudnik, da bi uresničila sanacijski načrt na omenjenih poslopijih. Z deželnim prispevkom bo preurejenih 16 poslopij v Rablju in Mrzli vodi, dela pa naj bi se končala pred koncem prihodnjega leta. S tem v zvezi je odbornik Rinaldi izjavil, da preureditev te stanovanjske imovine, ki je last deželne uprave (sedaj jo za stanovanjske potrebe uporabljajo rudarji in bivši uslužbenci družbe Samin) sodi v širšo optiko dežele, ki želi globalno rešiti stanovanjski problem v Rablju.

Ob 20-letnici portoroške igralnice

Sreča mora biti dvakrat na pravi strani...

PORTOROŽ — »Faites votre jeu« (prosim stavite), »Rien ne va plus« (stave zaključene) in kroglica v ruleti portoroške igralnice se je prvič zavrtela zvečer, 24. decembra pred 20 leti. Tedaj je bil sodobni portoroški turizem še v povojih, v zimskih mesecih pa sta tu parkirala le dva tuja avtomobila (drugi ni bilo). Danes v tej temeljni organizaciji »Igralnica - Casino« iz turistične organizacije Portorož (Sozda Timav) ugotavljajo, da je bila tedanja odločitev praviša.

»Blejska, opatijska in naša igralnica dokazujejo, da je le v vsebinski povezavi s turizmom, smiselno organizirati igralnice, drugače je njihov smisel nejasen,« pravi Nino Spinelli, ki je direktor te igralnice od samega začetka. Vendar je portoroška igralnica daleč na prvem mestu v Jugoslaviji, saj tako blejska kot opatijska ne dosega niti deset odst. prometa portoroške. Res je k uspehom veliko pripomogel izhodiščni položaj — gre za bližino meje in predvsem skladen razvoj celotnega turističnega gospodarstva v regiji. Pred dvajsetimi leti je igralnico pomagala ustanoviti družba iz mesta igralnic — San Rema, ki je sovlagala v opremo in predvsem prinašala znanje — tehnologijo. Danes so kupjeji portoroške igralnice že tako usposobljeni, da lahko kadarkoli sedijo za mizo katerekoli evropske igralnice in povsem enakopravno vodijo igro. Naj dodamo, da sodi portoroška igralnica med deset največjih v Evropi.

Prvo leto so v poslovni sklad izločili sto tisoč dinarjev, letos bodo kar šest tisočkrat več — 600 milijonov (deviznih) dinarjev (ob celotnem prihodku, ki bo znašal približno 1,3 milijarde dinarjev). Letos so na primer (v tuji valuti gledano) za približno 27 odst. povečali zaslužek, podatek, s katerim se težko pohvali še katera druga evropska igralnica.

Nesmiselno bi bilo danes ugotavljati, kdo je bolj zaslužen — igralnica za razvoj portoroškega turizma, ali obratno razvijajoči portoroški turi-

zem za rast igralnice. Takih nasprotujočih si stališč je namreč moč večkrat slišati v javnosti. V Portorožu so imeli dvakrat srečo, da je oboje raslo — drug z drugim. Razvijajoči portoroški turizem z vsemi podrobnostmi svoje ponudbe je omogočil tudi večji obisk v igralnici, ta pa je s kapitalom ves čas gospodarila tako, kot so se lahko rečemo v širši družbenopolitični skupnosti dogovorili že na začetku — sredstva igralnice je potrebno nameniti izključno za razvoj turistične infrastrukture in vsega, kar bo dopolnjevalo in izboljševalo turistično ponudbo.

Najprej (leta 1972) so s sredstvi igralnice zgradili portoroški Auditorij — kongresno in prireditveno središče, ki lahko poleti sprejme 2500 ljudi, pozimi pa približno 500. Leta 1976 so postavili prvi del pristanišča za jahte, do prihodnjega poletja pa bo dograjen še drugi del — šlo bo za najsodobnejšo in najpopolnejše opremljeno jugoslovansko marino, ki bo samo v morju lahko sprejela več kot 1000 plovil (med temi tudi 25 metrov dolgih), poleg tega bo imela na kopnem več sto suhih »privezov«, približno tisoč parkiršč, dva pokrita hangarja za prezimovanje jaht, recepcijo, trgovine, restavracije, prenočitvene zmogljivosti, opremljena pa bo z nasodobnejšimi napravami za zaščito portoroškega morja itd. Postopoma so z denarjem igralnice zgradili tudi sečoveljsko letališče, ki ima danes 1200 metrov dolgo pristajalno stezo in vse ostalo za sprejem letal (dash) s 50 potniki, zrasla so številna športna igrišča. ... Prav zdajšnji načrt za naslednje srednje-ročno obdobje (ki jih imajo v igralnici tako rekoč že pripravljene za potrebno javno obravnavo), pa kažejo, da bodo vlaganja v naslednjih petih letih še dodatno obogatila in v marsičem tudi popestrila tukajšnjo turistično ponudbo in videz kraja.

Ko v Portorožu zavračajo možnost (ki jo uvajajo v opatijski igralnici), da bi te igre na srečo upeljali tudi za domače igralce, trdijo, da

igre za ruleto nikakor ne kaže enačiti z loterijo ali drugimi športnimi stavami, da pač tu človeka veliko bolj zanese. Celotno daleč, da zaigra vse, kar ima pri sebi (zanimivo, da se je to že zgodilo, vendar je med nenapisanimi pravili igralnice tudi navada, da v takem primeru igralcu pomagajo, da mu ni treba čisto brez fیکا domov). Predvsem pa je po njihovem mnenju ovira v tem, da bi lahko igranje za ruleto pri domačih igralcih imelo določene socialne posledice, medtem ko gre pri tujih igralcih za ljudi iz bogatejših slojev, ki jih morebitna izguba ne privede do obubožanja.

Še en dokaz, da je portoroška igralnica na dobrem glasu pri tujih obiskovalcih je v velikem številu stalnih igralcev, ki znova in znova prihajajo sem iskat srečo. Prav za novo leto bodo na primer v igralnici gostili 400 stalnih gostov. Za novo leto je tu zmeraj največ dela in prav zato verjetno ni krupjeja, ki bi lahko rekel, da je za novo leto imel prosti dan — nekateri že 20 let niso praznovali doma, s svojo družino, ampak vedno takorekoč sami s kroglico, na delovnem mestu. To je le drobna značilnost, ki kaže, da poklic krupjeja le ni tako lagoden, kot se marsikomu zdi, saj gre za stalno nočno delo (začnejo ob 16.30, delo traja do tretje ali četrte ure zjutraj; včasih pa kar do sončnega vzhoda), gre za strogo natančnost in zbranost, da pri igri in izplačevanju dobitkov ne bi prišlo do spodrslijev. Pravila obnašanja so strogo zacementirana — marsičesa si krupje ne sme dovoliti. Zaradi vsega tega je torej jasno, da so osebni dohodki krupjejev nekoliko večji, saj znašajo z vsemi dodatki med 50 in 90 tisoč dinarjev.

Poseben pomen portoroške igralnice za portoroški turizem pa je v njeni skrbi, da bi v tukajšnji turistični ponudbi (na vseh področjih) dosegali kar se da kvalitetnejšo raven, brez česar bi bilo tudi v igralnici težko dosegati dobre poslovne rezultate. BORIS SULIGOJ

na drugo stran evropske celine. Vsi so bili obtoženi enakih dejanj. Hoteli so biti Slovenci in upirali so se volji velikega rajha.

Jožefa se je pred nemškimi preiskovalci vedla prav tako kot pred Italijani. Tajila je vse, česar so jo dolžili. Pretepal so jo, sramotili in jo hoteli zlomiti po naglem postopku.

Rižarna, betonski kolos, opuščena tovarna za predelavo riža z mrzlimi stenami in vlažnimi luknjami, je bila prenapolnjena z jetniki. Iz vse pokrajine so jih dovažali posebni oddelki, ki jih je vodil major SS Wirth. Med jetniki se je šušljalo, da je v zaporu velika peč, krematorij, kjer sežigajo trupla tistih, ki ne vzdržijo trpinčenja in umro. Duh po pepelu, krvi in ljudskem obupu jo je silil k bruhanju.

Jeklena kolesa so vso noč surovo in enakomerno udarjala po tračnicah. Kadar se je vlak ustavil, je bilo slišati glasove železničarjev in stražarjev. Ubijajoča voznja v neznanu se je nadaljevala v nedogled. V vagonu je bilo temno in mrzlo, skozi reže dveh oken pa so kot meči prodirali svetlobni prebliski.

»Iz te ženske ne bomo iztisnili nič uporabnega, tudi če jo razrežemo na koščke,« je dejal višjemu oficirju preiskovalcev, ki je z bičem mehal osumljenca. Oficir je odredil, naj gre Maslova s prvim transportom na Poljsko.

Dekle, ki ji je Bečanka nadomeščala izgubljeni mater, je bilo iz partizanske družine. Zajeli so jo v neki raciji kot mladinko-terenko. Vsa pretepena in v zaporu posiljena, se je tresla kot trs v vetru. Bečanka

ka jo je skušala umiriti in pripraviti, da se spopri-me z usodo.

Na voznji so bile lačne. Zdaj pa jih je mučila še neznosna žeja. Zaman so prosile za vodo na postajah, kjer so napajali lokomotivo.

Bečanka si je očitala, kako je mogla biti tako ne-previdna, da ni šla z očetom v grapo. Zdaj je vedela, da je v vasi izdajalec. Ga bo že Karlo poiskal! Dobro, da jim je oče pobegnil. Kako bi bilo lepo, ko bi v boju čakali svobodo! Večina otrok je bila okoli doma. Pomagali bi drug drugemu. Zavedala se je, da človek včasih naredi napako, ki je ni mogoče popraviti.

Ko voznje le ni bilo konec, so ženske začele obupavati in jokati. Nekatere pa so molile. Tudi Bečanka se je v molitvi obrnila k bogu, da bi ji dal moči, da bi vztrajala, saj vse mine na tem svetu, pa bo tudi to. Tonila je v bolestne sanje, v katerih se je budnost duha mešala s prividi. Vlak se je spremenil v plovilo, ki jih je odpeljal skozi smrdljive razsežnosti nepoznatih svetov, nekam na obrod razpadajočega neba, v ubijajočo, žarečo sivino. Utonili so v orjaškem predoru. Tu so izginjala vsa plovila z ljudmi vred...

Proti jutru se je vlak ustavil. S treskom so se odpirala vrata. Kriki policistov so se mešali z lajanjem psov. Sprejeli so jih surovi esesovci in ženske z biči, ki so bile prav tako surove. Okoli njih je bila siva enolična pokrajina, pokrita s snegom. Pihal je mrzel veter in jih mrazil do kosti. Pričelo se je iztovarjanje jetnikov in jetnic.

Med včerajšnjim srečanjem s tržaškimi kronisti Marchio in Richetti sta podčrtala politični pomen ukinitve depozita

Predsednik pokrajine Gianni Marchio in tržaški župan Franco Richetti sta ob zaključku leta podala obračun dela v razgovoru s tržaškimi novinari - kronisti. Župan je umerjeno optimist, češ da se od septembra 1983, odkar datira njegova uprava, oziroma koalicija, ustvarja širše perspektive in bolj načrtno delo, ki temelji na širši politični podpori. S tem je župan skušal odgovoriti tudi na vprašanje, kako bo v prihodnje, saj še zdaleka ni jasen odgovor o stabilnosti občinske in pokrajinske uprave.

Richetti nadalje pravi, da je bilo letos v Trstu več pomembnih in vidnih manifestacij, ki dokazujejo pomen Trsta tudi na osnovi lastnih napredov. Ekonomsko se kaže napredek, ki temelji predvsem na spoznanju, da IRI mesta ne sme zapustiti. Kot resno pomanjkljivost pa je navedel razkorak med vedno večjimi potrebami in zahtevami ljudi in neustrezno birokratskim ustrojem krajevnih uprav.

Gianni Marchio pa je mnenja, da se krepi pomen pokrajin zlasti pa nove deželne uprave in predsednika Biasuttija, češ, da iz kaosa raznih krajevnih ustanov izhaja povezovalna vloga, pokrajin. To je tesno povezano z vlogo krajevnih uprav in razpravami, ki se vodijo v tej zvezi. Marchio se je izrekel za stabilnost uprav, govoril je celo o triletni perspektivi na osnovi znanih sporazumov, ki pa morajo po njegovem

temeljiti na spoznanju, da vse ne more ostati, kot je bilo. Dokončen odgovor naj bi dali januarja skupščina Liste za Trst in pokrajinski kongres KD.

Na vprašanje novinarke agencije Alpe Adria, kako oba politična predstavnika ocenjujeta ukinitve depozita, sta tako Marchio kot Richetti podčrtala politične pomene te odločitve. Marchio dodaja, da je za sedaj težko oceniti ekonomske posledice vsekakor pa je to akt dobre volje jugoslovanske vlade. Med odprtimi vprašanji je navedel ribolov. Richetti je mnenja, da ne smemo pričakovati večjih trgovskih novosti in da je treba razširiti sodelovanje

z Jugoslavijo na novih višjih oblikah. Treba je krepiti tudi kulturno sodelovanje, kot primer pa je navedel razstavo umetnostnih dosežkov med obema svetovnima vojnama na področju dežel Alpe - Adria, ki jo bo po nalogu kulturne skupnosti Alpe - Adria pripravila moderna galerija v Ljubljani in jo bodo odprli 15. januarja na tržaški pomorski postaji. Razgovor se je nanašal tudi na pereče vprašanje smeti in smetarske službe, ki ga je župan obrazložil s stavko občinskih uslužbencev v zvezi z obnovo delovne pogodbe. Ta rešitev pa je zelo zapletena in dolga in v ta okvir spada, tudi razčlenjena stavka smetarjev.

Odgovorni za higieno in zdravstvo pri KZE dr. Botteghelli

»Smetarje bomo prisilili k nadurnemu delu, če bo treba«

»Pred dvema urama sem z brzojavko opozoril župana, naj vzame v poštev možnost, da bom ob potrebi predlagal za smetarje prisilen vpoklic na delo.« Tako nam je dejal večeraj odgovorni za higieno in zdravstvo pri KZE dr. Botteghelli, ko smo se okrog poldne obrnili nanj, da bi zvedeli zadnje razplete v zvezi z nenavadnim kopičenjem smeti, pa tudi z delovanjem službe, kateri načeljuje.

Prisilen vpoklic sicer ne bo potreben, saj smetarji ne stavkajo, ampak enostavno ne opravljajo nadurnega dela. Njihov protest traja že dalj časa in se tudi po novembrski stavki, ki je povzročila precejšnje težave v mestu, ni poleg. Sindikalne organizacije niso zadovoljne s predlogi občinske uprave, precej nezaupanja je tudi v zvezi z zamisljivo, ki jo je napovedal občinski odbornik D'Alessandro, da bi smetarsko službo osamosvojili, podobno kot Acega in Act.

Tržaške ulice so se vsekakor znašle v teh dneh pod poplavo 15 tisoč stotov smeti in odpadkov. K temu je pripomoglo več dejavnikov: prvi v vrsti so prazniki in navada, da se ob njih zelo poveča potrošnja vseh mogočih dobrin. Pojav je značilen za potrošniške države in ni prav nič nov: še pred dvajsetimi leti so v ZDA nekdanji oboževalci Boba Dylana pregledovali njegov smetnjak in po vsebini ugotavljali, da se je njegova politična zavest predala konzumizmu. Prav zato pa čudi, da se ga občinski močje v Trstu niso lotili resno reševati pravočasno, tako da je dovolj nekaj prazničnih dni, ko smetarji ne delajo in pa ne opravljajo nadurnega dela, da je mesto podobno smetnjaku.

»Zaenkrat je problem predvsem estetski, pravi Botteghelli. Vetrovno vreme in nizka temperatura ovirata razmnoževanje bakterij, tako da je nevarnost epidemičnih pojavov še nezaskrbljujoča. Toda uslužbenci KZE opravljajo vsak dan preglede vseh mestnih četrti in predelov in če bi ugotovili, da je zdravstvena slika ogrožena, bi se sprožil alarm.

300 milijonov lir za otroško bolnico

Pred kratkim se je sestal vsedržavni zdravstveni svet, ki se ga je za našo deželo udeležil odbornik za zdravstvo Ranzulli. Na dnevnem redu je bila porazdelitev finančnih sredstev v prid znanstvenim ustanovam, med katerimi je bila tudi tržaška otroška bolnica Burlo Garofolo, kateri so namenili 300 milijonov lir. S tem denarjem bodo izpeljali do kraja nekatere že začete raziskave na področju pediatrije.

Botteghelli je vsekakor optimist in se trdno drži svoje tehnične vloge. Izogiba se vsakršnemu komentarju, ki ni strogo v njegovi pristojnosti. Tako nam je v zvezi z analizo o stopnji onesnaženosti zaradi šumov in ropota na področjih, kjer naj bi zgradili hitro cesto (opravila jo je služba za medicinske dela) dejal le, da je še vedno tajna in da o njenih izidih lahko obvesti javnost le župan — najvišja zdravstvena oblast na Tržaškem. To se bo bržkone zgodilo sredi polovice januarja. »Problem je predvsem političen,« pravi Botteghelli. »Politiki morajo odločiti, kaj je bolje za mesto, katere žrtve je treba narediti in zakaj. Mi smo le tehniiki.«

Kot taki so zadnje leto močno okrepili nadzorstvo nad higienskimi predpisi pri gradnjah in varnostnih ukrepih za izhode v gledališčih, kinodvoranah in drugih večjih javnih prostorih. Poosttrili so tudi kontrolo nad zdravstvenimi pogoji oseb, ki delajo na prehranbenem in gostinskem področju in varnostne ukrepe za preprečevanje nesreč na delu. Tudi preprečevanje onesnaževanja morja, tako zaradi odpadkov kot industrijskih snovi, je služba začela izvajati bolj organizirano in načrtno.

Kaj pa nalezljive bolezni? Pri tem argumentu ima Botteghelli manj zadržkov, morda tudi zato, ker večjih težav ni in smo v primerjavi z drugimi mesti na dobrem, tako v zvezi s

salmoneloza (6-7 primerov na leto) kot z drugimi nalezljivimi boleznimi. Kaj pa trije primeri »lymeške bolezni«? »Samo zato, ker smo bolj natančni in vestni pri izsleditvi,« pravi naš sogovornik.

Kupi smeti po mestnih ulicah

Pogovor o delu Inštituta za proučevanje odporniškega gibanja

Trst noče obračunati s povojnimi dogajanjem

Tudi Deželni inštitut za proučevanje zgodovine odporniškega gibanja se bo prihodnje leto spomnil 40-letnice osvoboditve in zmage proti nacifizmu in to kar se da delovno, brez posebnih prireditvev, ampak s pospešenim uresničevanjem zastavljenega dolgoročnega programa. »Kljub uradnemu nazivu našega inštituta bomo našo pozornost še dalje usmerjali v proučevanje in v raziskovanje povojnih dogodkov v naši deželi, s posebnim ozirom na tržaško vprašanje,« nam je dejal ravnatelj inštituta Sergio Zucca, ki je s predsednikom Miccolijem in z Gallianom Fogarjem duša te še vedno premalo poznane (in cenjene) tržaške zgodovinske ustanove. »Mi posvečamo skoraj vse naše moči in organizacijske sposobnosti v raziskovanje tržaškega povojnega obdobja, ne zato ker hočemo na nek način potisniti ob stran ali pa zmanjšati zgodovinski in politični pomen odpornišva, ampak zato ker smo prepričani, da so povojna leta v bistvu ključna leta za razumevanje tukajšnje sedanjosti. Trst (tako italijanski kot slovenski) prevečkrat odklanja to zavest, tako da ima zgodovinar vtis, da so danes stališča enih in drugih povsem enaka tistim iz leta 1954 ali iz leta 1945. V zgodovini ni več mesta za maniheizem, za ostro ločnico med dobrim in slabim. Zgodovinar ni in ne sme postati sodnik tistih dogajanj, ampak mora izpolnjevati svojo vlogo znanstvenika, kar se pri nas zelo poredkoma dogaja,« je mnenja Zucca, ki je podčrtal, da je v Trstu tudi zgodovina skoraj vedno sredstvo za politično propagando, kot se dogaja z istrsko problematiko in zlasti s fojhami. »Glede tega vprašanja, ki je tu-

di predmet spora med krajevnimi upravami, se čudim kako lahko levičarski in demokratični Trst molči in ne skuša izpodbiti štrumentalnih tez krajevnih desnic in pisanja revije »Storia Illustrata«. Naš inštitut je na potvarjanje resnice o fojbah odgovoril z utemeljenim člankom v reviji »Qualestoria«. Naš glas pa je bil žal glas vpijočega v puščavi.«

Pričakovati je, da se ne bo zgodilo isto tudi z novimi raziskavami, ki jih bo inštitut objavil prihodnje leto ob 40-letnici osvoboditve. V kratkem bosta izšli raziskavi o Istri med obema vojnama in o zgodovini tržaškega delavskega gibanja od leta 1945 do leta 1960, v teku leta pa tri knjige, na katere polaga inštitut veliko pozornost. Sredi leta bo tako pri milanski založbi Mondadori izšla knjiga »Proces o Rižarnik« s še neobjavljenimi uradnimi zapisniki znanega tržaškega procesa in celotne sodne obravnave, ki je razkrila le del grozot in odgovornosti v tem nacističnem taborišču. Istočasno bo pri založbi Angeli izšla študija tržaškega zgodovinarja Giampaola de Waldevita o tržaškem vprašanju v luči mednarodne politike, medtem ko je že v teku tiskanje raziskave o zgodovini kmečkih in obrtnih hranilnic v Furlaniji od nastankov do fašizma, ki je sad truda časnika Marka Waltritscha. To delo bo izšlo pod pokroviteljstvom deželne uprave.

»Mi bomo naredili vse kar je v naših zmognostih, da bomo imela ta dela odmev v javnosti in da bodo sprožila resno razpravo. Od naših raziskav je naletela doslej na dokajšnjo pozornost le knjiga »Istra: zgodovina naše izselitve« in to pred-

vsem zaradi določenih političnih implikacij. Iste sreče pa žal ni imela knjiga o nacionalizmu in fašizmu na vzhodni meji, ki je kmalu romala v pozabo. Določeni Trst obravnava le kar mu paše in kar se mu izplača, na vse ostalo pa skuša pozabiti.

Kakšni so vaši odnosi s slovenskimi in z jugoslovanskimi zgodovinskimi institucijami? »Do pred leti so bili ti odnosi res odlični in tudi na visoki ravni. Sodelovali smo zlasti z inštitutom za zgodovino delavskega gibanja iz Ljubljane in tudi z ostalimi jugoslovanskimi institucijami, posebno z raziskovalnim centrom italijanske skupnosti v Istri in na Reki. Zaradi organizacijskih težav in zaradi znanih omejitev pri mejnem prometu se je sedaj to sodelovanje nekoliko ustavilo. Mi upamo, da bodo naši odnosi spet zaživi, ker mislimo, da italijanski in jugoslovanski zgodovinarji lahko mnogo pripomorejo za osvetlitev tržaških povojnih dogajanj. V Trstu uspešno sodelujemo s SLORI, ki je pokazal veliko odprtost in strokovno pripravljenost, da se premostijo določene pregrade pri obravnavanju tukajšnje zgodovine.

Kakšna je vaša želja za 40-letnico osvoboditve? »Trst ni več tisti, ki je bil pred štiridesetimi leti,« je zaključil naš pogovor Sergio Zucca, »tega se moramo zavedati tako Italijani kot Slovenci. Ni torej več moment za retorične proslave in za kaj podobnega, medtem ko je skrajni čas, da v luči tistih slavljnih in junaških dogodkov neobremenjeno skupno spregovorimo o tržaški zgodovini in o številnih naukih za bodočnost, ki so nam jih tista leta pustila za sabo.« (st)

Dolinska občina bo predstavila javnosti načrte krajske zaščite

Kot smo že poročali je dolinski občinski svet na seji 19. decembra odobril podrobne načrte za Park Doline Glinščice in Zaščitene področja Pesek. Načrte bo občinska uprava predstavila javnosti 7. januarja prihodnjega leta. Srečanje z občani bo ob 18. uri v gledališču France Prešeren v Boljuncu. V pripravo na javno predstavitev nam je dolinska občina poslala v objavo okvirno shemo načrtov.

Podrobne načrte krajske zaščite Parka Doline Glinščice in Zaščitene področja Pesek je pripravila arh. Dušana Valec ob sodelovanju članov tehničnega študija ARCO in z naslednjimi strokovnimi konzultanti s posameznih področij: dr. Aldo Canziani in dr. Bruno Grego za geološke in geomorfološke analize; dr. Sergio Dolce, dr. Sergio Paradisi in dr. Fabio Stoch za področje rastlinstva in živalstva, geom. Giovanni Meng za arheološki vidik, ing. Vitjan Sancin za področje kmetijstva, prof. Pavle Merku za toponomastiko.

Izdelava načrta je zahtevala precejšen trud zaradi izrednih posebnosti Doline Glinščice, ki nimajo v obstoječi literaturi parkov nobenih vzorov, na katere bi se lahko oslanjali. Elaborati so razdeljeni v analize in načrte.

Med temi navajamo:

1. NAČRTI CONIZACIJE, ki razdeljujejo območje Parka Doline Glinščice v sledeče cone:

- Področje usmerjenega varstva (riserva orientata): zajema področja izjemne krajske vrednosti.
- Področje odprtega varstva (riserva guidata): zajema dele ozemlja, ki so tradicionalno namenjeni kmetijsko-pašniško-živinorejski dejavnosti.
- Vmesno področje (preparco): za-

deva področja še obratujočih kamnolomov, ki so podvrženi ostrejšemu varstvu s končnim ciljem za njihovo krajsko preoblikovanje.

Ta področja so nadalje razdeljena še na manjša posebna področja.

Podrobni načrt Zaščitene področja Pesek je v celoti vključen v področje odprtega varstva (riserva guidata) zaradi raznih naravnih značilnosti, kajti gozdarsko-živinorejske dejavnosti prispevajo k oblikovanju okolja.

Zato so te dejavnosti dovoljene, predvideno je njihovo pospeševanje in smotrno načrtovanje.

Predvideno je tudi področje popolnega varstva (riserva integrale), ki zajema kraški visoki gozd na Malem krasu, kjer je vsekakor dovoljen prehod po obstoječi stezi in Osredotočeno področje popolnega varstva (riserva integrale puntuale), ki zadeva dve jami.

Izvršilne norme zajemajo splošna in podrobna navodila.

Splošne norme predvidevajo naslednje:

- a) naravne značilnosti;
- b) zgodovinske značilnosti;
- c) varstvo in ovrednotenje krajine in okolja;
- d) sankcije.

Pravilnik za upravljanje določa ustanovo za upravljanje, njene naloge in način poslovanja.

Podrobni načrti zajemajo naslednje elaborate:

— ANALIZE

1. Raba tal
2. Veljavni splošni regulacijski načrt
3. Omejitve
4. Lokacija glavnih dohodov in struktur v službi Parka in Zaščitene področja
5. Elaborat rabe tal
6. Načrt stez, razglednih točk in plezalnih mest
7. Načrt omejitev
8. Opisno poročilo: predlogi za razvoj kmetijstva v Zaščitenem področju Pesek
8. a/b Kmetijska pašniško-živinorejska danost-načrt
9. Opisno poročilo: geološki, geomorfološki, hidrološki in prirodoslovni elementi
9. a/b Načrt »Geološki, geomorfološki, hidrološki in prirodoslovni elementi«
10. Opisno poročilo o rastlinstvu
10. a/b Načrt o rastlinstvu
11. Opisno poročilo o živalstvu
12. Opisno poročilo »Značilnosti zgodovinske vrednosti«
12. a/b Načrt značilnosti zgodovinske vrednosti
13. Opisno poročilo »Toponomastika«
- NAČRTI
14. a/b Načrt conizacije v merilu 1:5000
15. Izvršilne norme
16. Seznam zasebnih in javnih lastnih, predvidenih za odkup
16. a/b Načrt zasebnih in javnih lastnih, predvidenih za odkup
17. Program del in posegov in proračunsko poročilo
18. Pravilnik za upravljanje
19. Splošno poročilo.

● Tržaška občina je zaradi vzdrževalnih del na omrežju ACEGA odredila prepoved za parkiranje vozil v Ul. Belpoggio na križišču med Ul. Università in Promontorio.

Seja odbora za šolstvo pri SKGZ Kmalu posvet o delovanju slovenskih otroških vrtcev

Prejšnji teden se je v Gorici sestel odbor za šolstvo pri SKGZ. Razprava je potekala o dogodkih v zadnjih dveh mesecih, ki so prinesli na šolskem področju vrsto novosti. Obravnavan je bil potek prizadevanj za rešitev vprašanja katariske šole, otvoritev industrijskega tehničnega zavoda s slovenskim učnim jezikom v Gorici, priznanje jugoslovanskih diplom s strani italijanskega parlamenta ter volitve v zavodske in okoliške svete ter bojkot volitev v pokrajinske in okrajne šolske svete.

Razprava se je ustavila ob vprašanju delovanja enotnega šolskega odbora kot celote in nastopanja njegovih posameznih komponent, predvsem pa o delovanju odbora SKGZ v tem razgibanem šolskem dogajanju. Tajništvo odbora SKGZ je doslej kar uspešno delovalo, seje celotnega odbora pa bodo odslej potekale ločeno v tržaški in v goriški pokrajini.

Odbor za šolstvo pri SKGZ se je v dogajanje vključil tudi z enkratno številko svojega Vestnika, v diskusiji pa so še druge oblike pospeševanja pretoka informacij o šoli.

Naslednja večja pobuda, ki jo odbor za šolstvo pri SKGZ načrtuje, je posvet o problematiki delovanja

slovenskih otroških vrtcev. Za to akcijo so se udeleženci seje strinjali, da jo je treba ponuditi v skupno, široko obravnavo in soudeležbo še drugim šolskim dejavnikom. Organizacija te pobude bo stekla takoj po novem letu.

V nadaljnji razpravi se je odbor dotaknil še vprašanja proslave 40-letnice obstoja slovenskih šol v Italiji, vprašanja vpisa v slovenske šole in vzporednih akcij, na koncu pa še problema poučevanja tujih jezikov na srednjih šolah in o pomanjkljivosti zakona, ki izključuje zgodovinarje iz pouka zgodovine. O tem zadnjem vprašanju je odbor sklenil poslati poziv pristojnim šolskim oblastem, da se nedopustna pomanjkljivost čim prej odpravi. (PS)

Družabni večer tržaškega VZPI-ANPI

VZPI-ANPI Trst vabi vse svoje člane, aktiviste, simpatizerje z družinami in mladino na družabno novoletno srečanje z glasbo, plesom in odlično večerjo, ki bo v soboto, 5. januarja 1985, pri Domju (Dispral). Vpisnina na sekcijah do 3. januarja 1985 ali po telefonu 730-306.

Včeraj v mali dvorani Kulturnega doma AKTIVISTI, INVALIDI IN UPOKOJENCI NA USPELEM SREČANJU OB IZTEKU LETA

Polnoštevilno so se aktivisti, invalidi ter slovenski upokoјenci odzvali vabilu na družabno prireditve, ki so jo včeraj popoldne kot vsako leto organizirale skupno tri pomembne zamejske organizacije in sicer odbor Zveze vojnih invalidov NOV, Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje in Društvo slovenskih upokoјencev v Trstu. Več kot dvesto ljudi je prišlo v malo dvorano, ki ni mogla sprejeti vseh, ki so se želeli v prijetnem in veselem razpoloženju posloviti od leta, od katerega se v teh dneh poslovljamo.

Prireditve so začeli s kratkimi pozdravnimi govori predsedniki treh organizacij. Za Društvo slovenskih upokoјencev dr. Vladimir Turina, ki je zaželel vsem srečno in veselo novo leto, Dušan Furlan, ki se je prav tako obrnil na člane svoje zveze z željo, da bi v sreči in zdravju preživeli novo leto 1985, v imenu Združenja aktivistov osvobodilnega gibanja pa je spregovorila Neva Lukeš, ki se je zadržala tudi pri sedanjem političnem položaju v Italiji. Prav Slovenci, je dejala, smo tisti, ki smo močno občutili tragedijo, ki jo je Italija doživela tik pred božičem in

ki je terjala toliko človeških žrtev. Prav Slovenci smo občutili to tragedijo, je dejala Neva Lukeš, ker je tu v dvorani prav gotovo veliko tistih, ki so na lastni koži občutili fašizem in njegove grozote, ki so si morali po ječah, po konfinacijah, po zaporih in v gozdovih izboriti pravico do miru in do svobode. Zato tudi ob tem prijetnem večeru, je dejala Neva Lukeš, ne smemo pozabiti na ta dogodek ter moramo skupno z vsemi naprednimi silami zahtevati, da pride do kaznovanja krivcev in da odgovorne oblasti preprečijo, da bi se v bodoče lahko še razvijal in razmahnil črni terorizem v naši državi. Med gosti, ki so se udeležili večera, je pozdravila generalnega konzula Aleksandra Nikoliča, ženo konzula Marjana Banka, predstavnik goriških upokoјencev in člane Zveze vojnih invalidov goriškega področja, pozdravila pa je seveda tudi vse udeležence, ki so prišli na ta večer.

Na večeru je v kulturnem programu sodeloval glasbeni ansambel »Veseli godci« iz Boljunca, ki je tudi začel lepo prireditve, in jo s svojim prijetnim igranjem tudi obogatil. Vmes pa je povedal priložnostno pesem tudi igralec Stane Raztresen. Torej lepa in vesela prireditve, s katero so bili vsi udeleženci zelo zadovoljni, treba pa je pohvaliti člane in članice vseh treh društev, ki so pripravili dvorano, razne dobrote in pa pijačo.

Tržacani za letošnje praznike bolj razsipni Silvester na snegu, potovanju in... v Jugoslaviji

Kako bomo na Tržaškem preživeli najdaljšo noč v letu, še posebno, ker je tokrat ponedeljkov Silvester pravi mostiček med dvema prazničnima dnevnoma, ki kar prijetno vabi, da vse tri dni združimo v en sam praznik? Tako smo se včeraj spraševali v našem uredništvu, v katerem si za razliko od številnih someščanov žal ne moremo privoščiti pripravnih prazničnih »mostov«, ki se letos kar sami ponujajo.

Prav ta priložnost pa je najbrž zvalila Tržacane, da so se letos v občutno večji meri kot pred letom, odločili za krajše počitnice zdoma. V potovalnih agencijah ugotavljajo za kakih 20 odstotkov povečan promet z ozirom na isto obdobje lani, pripisujejo pa ga tudi psihološkim in dejavnikom: ljudje spet z večjim zaupanjem gledajo v svojo gospodarsko prihodnost in nekolikant lažje segajo v žepe. Potrditev smo dobili pri nekaterih mestnih potovalnih uradih, ki so že pred kakšnim mesecem oddali vsa razpoložljiva mesta za potovanja in za počitnice na snegu. Slovenska agencija Aurora je razprodala zimovanja v Dolomitih, v Kranjski gori in v Bohinju, odlično pa so šli v promet tudi aranžmaji v hotelih na Bledu, v Zagrebu, Celju in Rogški Slatini, kjer bodo povečini praznovali italijanski someščani. Zasedena so tudi potovanja v Budimpešto, v Moskvo, veliko povpraševanja pa je bilo tudi za že zdavnaj razprodane aranžmaje vzdolž istrske in dalmatinske obale. Cene zlasti za počitnice v Jugoslaviji niso pretirane, zato ni čudno, da vseh želja pri Aurori niso mogli zadovoljiti.

Pri agenciji UTAT ugotavljajo precejšen porast zanimanja za počitnice na snegu in za krajša ter srednja potovanja po Evropi in Sredozemlju. Seveda bodo šli nekateri Tržacani tudi letos v Kenijo, na Sejšele in v druge tropske meke, a ta potovanja niso zabeležila nihanja, ker njihovi udeleženci navadno niso odvisni od trenutnega stanja v svoji denarnici. Tržacani bodo letošnje staro leto množično pospremili v Jugoslavijo, a se tja na-

menijo v največji meri povsem zasebno, neorganizirano. Pri UTAT pa so počitnice na snegu razprodali predvsem v zimskih središčih naše dežele, tako da bodo tisti, ki so se odločili prepozno, kaj težko smučali.

Podobno smo izvedeli tudi pri agenciji CIT, kjer so poskrbeli za zimske počitnice v krajih vsega alpskega loka, medtem ko so šle letos med Tržacani dobro v promet tudi relativno cenene počitnice na Kubi in v Mehiki. Ko pravimo cenene, so številke seveda tam blizu drugega milijona, a računati je treba dolgo pot in teden dni karibskega sonca, kar tudi ni od muh. Na snegu pa bodo Tržacani poprečno odšli po 30 do 40 tisoč lir dnevno za osebo, kar v enem tednu za štiričlansko družino tudi pomeni že lep milijonček. Ko smo že pri snegu naj omenimo, da je polno zaseden tudi slovenski planinski dom Mangart v Žabnicah in upati je, da bo tudi bele odeje za smuko dovolj.

Kje pa bodo silvestrovali tisti, ki se niso namenili iz Trsta? Večina najbrž kar doma, v veseli družbi prijateljev in svojcev. Po kraških gostilnah in restavracijah ne bo dosti vrveža, saj se jih je večina odločila zapreti lokale, da bi gostinci spočiti pričakali naporni prvi januar, ko se bo mnogo Tržacanov odpravilo na kosila in večerje med gostoljubne Kraševce. Kaže, da bo v mestu drugače, številni lokali pripravljajo silvestrske večerje s plesom, njihove cene pa se bodo po naših informacijah gibale v zmernih mejah med 50 in 80 tisoč lirami, podobno kot lani.

Bolj razsipna kot lani bo torej letošnja najdaljša noč in upajmo, da tudi bolj vesela. Marsikak Slovenec jo bo, kot prejšnja leta preživel tudi v domačem društvu, kot na primer na Opčinah, kjer pridni člani društva Tabor tradicionalno pripravljajo razigrana silvestrovanja, ali pa v Barkovljah, kjer je delavno društvo v ljudeh znova prebudilo željo po družabnosti in sodelovanju. Kjerkoli li že boste, bralci teh vrstic, želimo vam dobro zabavo in srečen prehod v naslednje leto!

Skupina La Contrada pripravlja prijetno predstavo za najmlajše

Gledališka skupina La Contrada pripravlja novo predstavo za najmlajše: od torka, 8. januarja bodo v gledališču Cristallo uprizorili delo z naslovom »C'era due volte il barone Lambert«, ki ga je po pripovedki Giannija Rodarija priredila za oder in režirala Luisa Crismani, medtem ko je sceno izdelal Ugo Pierri. Gre za privlačno zgodbo 93-letnega barona Lamberta in njegove čudežne pomladitve, pa tudi njegove dramatične ugrabitve, dejanje pa se ves čas

odvija na krhki meji med realnostjo in fantazijo.

V igri nastopajo (po abecednem redu) Giorgio Amodeo, Fulvio Falzaroni, Romano Giagodi, Francesco Iacono, Carlo Moser in Maria Grazia Plos. Vstop na predpremiero 8. januarja bo prost. Sledile bodo jutranje replike za šole od 14. do 22. januarja z začetkom ob 10. uri, seveda v gledališču Cristallo.

Na sliki: prizor iz »Barona Lamberta«.

Claudio Tonel zelo ugodno ocenjuje beograjski sklep o odpravi depozita

Podpredsednik deželnega sveta Furlanije - Julijske krajine Claudio Tonel je v izjavi za tisk ugodno ocenil sklep beograjske zvezne vlade o ukinitvi depozita za prehod državne meje. »Po dveh letih je tako padla pregrada, ki je nekoliko zasenčila pomen najbolj odprte meje v Evropi in predvsem oškodovala italijansko narodnostno skupnost v Jugoslaviji, ki živi onkraj uradne obmejnega področja. Gre torej za važen sklep,« pravi Tonel, »ki bo nedvomno pozitivno vplival na nadaljnje razvijanje odnosov prijateljstva in sodelovanja med obema državama in zlasti med našo deželo in med Slovenijo in Hrvaško. Najvažnejše je, da se ohrani odprta meja za pospešitev tistih gospodarskih, kulturnih in človeških odnosov, ki so najboljše jamstvo za utrditev sožitja med narodi in za ohranitev miru.«

Miljski občinski uslužbenci na skupščini obsodili podli atentat na vlak Neapelj - Milan

Uslužbenci miljske občinske uprave, zbrani v četrtek na skupščini, so ostro obsodili pokol na vlaku Neapelj - Milan in kriminalni načrt, ki ga veže s tragedijami na Trgu Fontana, Trgu delia Loggia, na vlaku Italicus, na postaji v Bologni in v naši deželi s Petoveljskim atentatom. Skupščina je tudi potrdila zahtevo po tem, da se izniči kriminalne mreže, kot so mafija, katoraz, terorizem in P2, za katere je glavni cilj uničevanje demokracije v Italiji. Podčrtana je bila tudi odgovornost vladnih sil, ki v zadnjih letih niso izsledile tistih oseb, za katere je znano, da so imele posredno ali neposredno vlogo pri ustvarjanju kriminalnih mrež in so istočasno bile na najvišjih državnih mestih.

Rok za predvpis otrok v otroške vrtce

Šolsko skrbništvo sporoča, da je treba do 25. januarja 1985 vložiti prošnje za predvpis otrok v otroške vrtce, prve razrede osnovnih in prve razrede nižjih srednjih šol. Do omenjenega datuma morajo vložiti prošnje za predvpis na višje srednje šole privatisti, dijaki zadnjih razredov nižje srednje šole in dijaki drugih razredov tehničnih zavodov z več usmeritvami ter zadnjih razredov kvalifikacijskih sekcij poklicnih zavodov, ki nameravajo obiskovati usposobitveni trenin ali sperimentalne tečaje.

TRŽAČAN UMRL ZARADI KAPI NA SMUČIŠČIH NA KRVAVCU

36-letni Tržacan je predvčerajšnjim umrl na smučiščih na Krvavcu zaradi srčne kapi. Duilio Visnovic se je za praznike podal na Krvavec skupaj z ženo in otrokoma, da bi preživel nekaj dni na snegu. Predvčerajšnjim popoldne pa mu je med smučanjem nenadno postalo slabo, da se je zgrudil na sneg. Takoj sta mu prihitela na pomoč dva zdravnik, ki pa sta lahko samo ugotovila, da je mož že mrtev. Pozneje se je izkazalo, da si je Visnovic, preden si je nataknil smuč, sam vbrizgal injekcijo inzulina, kaže pa, da je zgrešil dozo, kar mu je bilo usodno.

Bencinske črpalke ob koncu tedna in novem letu

Združenje FIGISC je objavilo dežurstvo bencinskih črpalk ob koncu tedna in za novo leto. Danes popoldne in jutri bodo odprte naslednje črpalke (v mastnem tisku črpalke s plinskim oljem):

AGIP: Trg Caduti per la Libertà (Milje), Trg Piave, Trg Stare Mitnice 18/B, Trg Verdi, Drevored Campi Elisi 59, Sesljan, državna cesta 14, km 133+902.

TOTAL: Rotonda del Boschetto, Ul. Baiamonti 4, Nabrežje Sauro 6/1, Miramarski drevored 233/1, Istrska ulica 212.

ESSO: Trg v Rojanu 3/5, Opčine, državna cesta 202 (križišče), Ul. Giulia 2.

IP: Nabrežje Ottaviano Augusto 2, Trg Libertà 3.

CHEVRON: Ul. F. Severo 2/7.

API: Ul. Baiamonti 48, Ul. Locchi 1/A.

FINA: Ul. F. Severo 2/3.

Neodvisni črpalkarji: CO.BE.ORT. IM., Trg Sansovino 6, VECAL, Ulica Piccardi 46.

V torek, 1. januarja, pa bodo odprte naslednje črpalke:

AGIP: Ul. Revoltella (križišče z Ul. D'Angeli), Nabrežje Ottaviano Augusto, Istrska ulica (pri pokopališču), Ul. Carducci 4, Ul. Molino a Vento 158, Ul. Valerio 1 (univerza).

TOTAL: Ul. Giulia 2, Drevored Campi Elisi 1/1, Drevored D'Annunzio 73, Miramarski drevored 37, Miramarski drevored 273, Nabrežje T. Gulli 8, Sesljan, državna cesta 202.

ESSO: Trg Libertà 10/1, Ul. Battisti 6 (Milje).

IP: Ulica F. Severo 2, Drevored D'Annunzio 38/A, Ul. Baiamonti 2, Miramarski drevored 213.

CHEVRON: Nabrežje Sauro 14.

API: Ul. F. Severo 2/5.

ZAHVALA

Ob smrti najine drage mame in tašče

Angele Marc

se iskreno zahvaljujeva vsem, ki so z nama sočustvovali in jo spemili na zadnji poti.

Hči Olga in zet Livio
Trst, 29. decembra 1984

29. 12. 1981 29. 12. 1984

Ob tretji obletnici smrti sina in brata

Mirana Pertota

se ga spominjajo mama ter brata Danilo in Cveto z družinama.

Iskrena zahvala vsem, ki mu niso sije sveče in rože.

Trst, Ljubljana, 29. decembra 1984

Šolarji iz Komna in Divače v Rižarni in v gledališču

Okoli tristo učencev osnovnih šol iz Komna in Divače je včeraj obiskalo Rižarno, kjer jim je o zgodovini tega spomenika žrtvam nacističnega nasilja govoril časnikar Franc Udovič, nato pa so se podali v Kulturni dom, kjer so si ogledali predstavo SSG »Matiček se ženi«. Pisana množica šolarjev se je k nam pripeljala s kar petimi avtobusi in se polna vtisov vrnila domov

Dolinski pevci nazdravili novemu letu

V četrtek so se v Zadrugi gostilni pri Ezioju srečali člani in pevci KD »V. Vodnik« iz Doline. Prisotne je pozdravil predsednik Vojteh Lovriha ter v kratkem nagovoru orisal in pozitivno ocenil delovanje društva v tem letu ter zaželel vsem članom in njihovim družinam srečo v novem letu. Obenem jih je pozval, naj v prihodnjem letu še več prispevajo na kulturnem področju. Družabnost se je nadaljevala v prijateljskem vzdušju in ob prepevanju. Dolinski pevci in kulturni delavci so, kot vidimo na sliki, skupno nazdravili novemu letu

včeraj-danes

Danes, SOBOTA, 29. decembra — TOMAŽ
Sonce vzide ob 7.46 in zatone ob 16.29
— Dolžina dneva 8.43 — Luna vzide ob 11.55 in zatone ob 23.50.

Jutri, NEDELJA, 30. decembra
EVGEN

Vreme včeraj: temperatura zraka 6 stopinj, zračni tlak 1023,7 mb raste, veter 25 kilometrov na uro severozahodnik - burja, vlaga 62-odstotna, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 11,8 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Daniele Potleca, Nicoletta Marsi, Alessandro Sereni.
UMRLI SO: 75-letni Rodolfo Stelli, 78-letni Vincenzo Silvani, 77-letna Antonia Perosa vd. Domio, 66-letni Bruno Cesare, 78-letna Albina Bonanno por. Brazzati, 90-letni Giovanni D'Este, 79-letna Lucia Mozina vd. Di Leonardo, 73-letni Giuseppe Coretti, 36-letni Franco Fontanot, 75-letni Antonio Germani, 79-letna Elena Modic, 87-letni Leopoldo Baroni, 73-letni Bruno Barisi.

OKLICI: uradnik Franco Zubin in lekarnarka Gianna Bruniera, finančni stražnik Giuseppe Sponton in študentka Lorena Todone, uradnik Giorgio Crisman in gospodinja Maria Gabriella Penzo, sofer Germano Benci in uradnica Solidia Tellini, uradnik Maurizio Bencic in uradnica Amelia Habian, lekarnar Alberto Ranpiro in uradnica Marina Anese, uradnik Armando Persi in frizerka Nella Zubin, kovač Mario Colautti in upokojenka Bruna Ball.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Fel-luga 46, Ul. Mascagni 2, Prosek, Zavljje.
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Mazzini 43 in Ul. Tor S. Piero 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Prosek, Zavljje.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesslan: tel. 299-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

ZSKD, Ul. sv. Frančiška 20, obvešča, da bo urad zaprt 31. decembra.
SKD Barkovlje prireja SILVESTROVANJE v društvenih prostorih v Ulica Cerreto 12. Za informacije telefonirati na št. 69-297.

SKD Slavec vabi na SILVESTROVANJE v Babno hišo v Ricmanje. Igral bo priznani ansambel Kažipot iz Sežane. Rezervacije se sprejemajo v Babni hiši danes, 29. t. m., ob 18.30 do 20.30.

Jutri, 30. t. m., ob 16.30 bo v župnijski cerkvi sv. Ivana v Trstu BOŽIČNI KONCERT. Nastopata: pevski zbor M. Kogoj pod vodstvom Nade Žerjal - Zaget in Andrej Pegan (orgle).

koncerti

Società dei concerti — Tržaško

koncertno društvo
V ponedeljek, 14. januarja '85, bo ob 20.30 v gledališču Rossetti na sporedu koncert ansambla »Nuovo quartetto« iz Züricha.

čestitke

KD PRIMORSKO - MAČKOLJE želi svojim članom in vsem kulturnim, godbenim in športnim društvom SREČNO IN USPEŠNO 1985.

SPDT čestita svoji dolgoletni odbor-nici PROF. MARINKI PERTOT za priznanje Naravoslovnega društva Slovenije, ki ga je prejela za zasluge pri raziskovanjih na naravoslovnem področju.

menjalnica

28. 12. 1984

Ameriški dolar	1.910.—
Kanadski dolar	1.430.—
Švicarski frank	740.—
Danska krona	170.—
Norveška krona	210.—
Švedska krona	212.—
Holandski florint	543.—
Francoski frank	199.—
Belgijski frank	29.—
Funt šterling	2.230.—
Irski šterling	1.900.—
Nemška marka	612.—
Avstrijski šiling	87.—
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	6.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.500.—
Grška drahma	14.—
Debeli dinar	8.—
Drobni dinar	7.—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA FILIZI 10 - 61-446

Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje želi srečno in uspešno novo leto vsem svojim članom in prijateljem.

SK DEVIN

želi srečno novo leto
vsem svojim članom
in prijateljem.

KD ŠKAMPERLE - UNION

vošči vsem svojim članom
in prijateljem
srečno 1985

razstave

V TK galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja srebrne nakite Miša Jelnikar. Foto Trst '80 sporoča, da je razstava črno-belih fotografij III. natečaja odprta do 6. januarja '85 v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20, od 8.30 do 12.30 ter od 14. do 22. ure razen ob praznikih in predpraznikih.

V galeriji Cartesius je do 10. januarja '85 odprta razstava tržaškega slikarja Alda Bressanuttija.

darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob Marije Hrovatin vd. Germek darujejo Emil in Vera Skabar 20.000 lir, Ladi in Alma Bresciani 20.000 lir, Mario Milič in Igor Buzzai 30.000 lir za gradnjo kulturnega doma - spomenika padlim v NOB v Briščkih.

Ob 4. obletnici smrti Karla Grobiše daruje hči Marina z družino 10.000 lir za SKD I. Gruđen.

V spomin na mamo in brata daruje Anica z družino 50.000 lir za sklad M. Čuk.

Ob 15. obletnici smrti dragega moža Marjota Daneva daruje žena Milka 20.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V isti namen darujeta Miranda in Zofka 10.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Tamaro Frančeskin daruje Eda Grilanc z družino 15.000 lir za SK Kras.

Namesto cvetja na grob Zorota Križmančiča daruje Ladko z družino Mil-ković (Gropada 86) 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Ob 18. obletnici smrti Svetke Gojče in v spomin Julija Gojče daruje družina Natural (Gropada 49) 20.000 lir v isti namen.

Ob 3. obletnici smrti dragega sina in brata Mirana Pertota darujejo mama Santina ter brata Danilo in Cveto z družinami 30.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Lonjerju.

V spomin na drage starše in moža daruje Milka Žerjal vd. Ivančič 10.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Boršt - Zabrezec in 10.000 lir za sklad M. Čuk.

V spomin na drage starše, moža in sorodnike daruje Ana Strajn (Boršt 114) 5.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Boršta in Zabrežca in 5.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Bernarda Kuret daruje 10.000 lir za SKD Slavec.

V počastitev spomina Janeza Poberaja darujejo Dorica, Marija, Matejka in Helena 40.000 lir za sklad M. Čuk.

V spomin na Mirana Pertota daruje družina Vecchiet 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Lonjerju.

V spomin na Angelo Marc darujejo hčerine prijateljice Alda, Milenka in Sonja 15.000 lir za sklad M. Čuk.

ZADRUŽNA KRAŠKA MLEKARNA

obvešča, da bo od srede, 2. januarja 1985 dalje odprta prodaja sira, masla in skute lastne proizvodnje v prodajnih prostorih zadruge na Repentabru

od 10. do 12. ure in
od 16. do 18. ure

vsak dan razen ob nedeljah popoldne.

UPRAVNI ODBOR

mali oglasi

KMETIJSKA ZADRUGA DOLGA KRONA ima na razpolago 11 brejih junic za prodajo. Interesenti naj se zglasijo po telefonu na št. 228-404.

IŠČEM garsonjero ali majhno stanovanje. Telefonirati na št. 280-747.

OSMICO ima v Borštu Danilo Glavina. OSMICO ima Franc Colja - Samatorca 21. Toči belo in črno vino.

PRODAM renault 4/GTL, letnik '80, 26 tisoč km, v odličnem stanju: 4.300.000 lir. Tel. 910-905.

PRODAM novo ogrevalno blazino. Tel. na št. 754-833.

PRODAM renault 12/L, prevoženih 16 tisoč km. Cena ugodna. Tel. po 20. uri na št. 040/574-529.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosič - Narodna ulica 44, Opčine - Trst.

MANUFAKTURNA TRGOVINA

PERTOT

Vas vabi v prenovljene prostore

NABREŽINA 106/4
Tel. 040/200339

in vošči srečno novo leto.

MAFRA snc

F. Skerlavaj - Rismondo M.

usluge: praznitev - čiščenje
greznic in kanalizacije

TREBČE 111
Tel. 040/213775 - 226342

vošči srečno novo leto

ZLATARNA - URARNA

ŠKERLJ

TRST

Ul. F. Filzi 5/A — Tel. 68374

vošči srečno novo leto 1985

PAVLIHOVA PRATIKA

je v prodaji v:

TRŽAŠKI KNJIGARNI
KNJIGARNI TERČON
NABREŽINA
IN PRI VSEH RAZNAŠALCIH
PRIMORSKEGA DNEVNIKA

POOBLAŠČENI SERVISNI CENTER

PHILIPS

Service
Service

PHILIPS

TV - TV COLOR - REGISTRATORJI - RADIO - AVTORADIO - HI-FI
MALI ELEKTROGOSPODINJSKI STROJI - VIDEOREGISTRATORJI

originalni nadomestni deli

TRIESTE SERVIS

Ul. Petracco 5 (Nasleje S. Sergio), TRST - Tel: 2 8 1 2 5 0

AVTOKAROSERIJA RADKO GUŠTIN

želi

srečno 1985

Col 4

Tel. 227284

SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE
V TRSTU

Kulturni dom

ANTON TOMAŽ LINHART

TA VESELI DAN
ALI MATIČEK SE ŽENI

Komedija v dveh delih
(petih slikah)

Režija: JOŽE BABIČ

DANES, 29. t. m., ob 20.30 —
abonma red F — druga sobota
po premieri;

JUTRI, 30. t. m., ob 16. uri —
abonma red G — popoldan na
dan praznika.

kino

Ariston 15.30 — 22.10 »La signora in rosso«. Režija Gene Wilder.

Eden 15.30 — 22.15 »Gremlins«. Steven Spielberg.

Fenice 15.30 — 22.15 »Bertoldo, Bertoldino e Cacasenno«. Ugo Tognazzi, Maurizio Nichetti, Alberto Sordi.

Excelsior 17.00 — 22.00 »Vacanze in America«. J. Calà, E. Fenech, C. De Sica, A. Interlenghi, C. Amendola.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.00 »La storia infinita«.

Dvorana št. 2 15.30 — 22.00 »In the pink - Rosa bagnata«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3 15.30 — 22.00 »Brooklyn graffiti«. Za vsakogar.

Grattacielo 17.00 — 22.00 »Dune«.

Mignon 15.00 — 22.00 »Le avventure di Bianca e Bernies«.

Aurora 16.00 — 22.00 »Per vincere domani - The Karate Kid«.

Capitol 16.00 — 22.00 »Il migliore«. Robert Redford.

Vittorio Veneto 16.00 — 22.00 »La casa«.

Lumiere 16.00 — 22.00 »Tron«. Walt Disney.

Radio 15.30 — 22.00 »Superbocches«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Alcione 16.00 — 22.00 »Brisby e il segreto di Nimh«. Risani film.

gledališča

VERDI

V sredo, 2. januarja 1985, ob 20. uri — red B in C — na sporedu tretja predstava Debussyjeve opere »Pelléas et Mélisande«. Red G. Dirigent Louis de Froment, režiser René Terasson.

ROSSETTI

Danes, 29. t. m., ob 16.00 (red prost) in 20.30 (red 2. sobota) bo v Trstu gostovalo Stalno gledališče iz Bocna z Goldonijevim delom »L'impresario delle Smirne«. V glavnih vlogah igrajo A. Reggiani, V. Ciangottini in G. Galavotti. V abonmaju odrezek št. 4. Predzadnja predstava.

Od 3. do 6. januarja 1985 bo Teatro d'Arte Città iz Ravenne predstavilo A. Millerjevo delo »Uno sguardo dal ponte«. Igra G. Moschin. Abonenti Teatra Stabile imajo 30-odst. popust za prvi dve predstavi, 20-odst. za ostale predstave. Vstopnice pri glavni blagajni v Pasazi Protti.

AVDITORIJ

Danes, 29. t. m., ob 20.30: Koncert Instrumentalne skupine »Vecchia Vienna«. Vstopnice pri glavni blagajni po 5.000 lir.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA

Velika dvorana

V torek, 1. januarja '85, ob 17. uri: Novoletni koncert s simfoničnim orkestrom Slovenske filharmonije.

Mala dvorana

Še danes, 29. t. m.: Novoletni program za otroke.

Srednja dvorana

V ponedeljek, 7., sredo, 9., in petek, 11. januarja '85, ob 10. in 12. uri: H. W. Henze »Palček«. Mladinska opera.

Okrogla dvorana

V petek, 4., ob 22. uri in v soboto, 5. januarja '85, ob 20.30: M. Mikeln »Fraklova vrnitev«. Ponovitev.

Danes si izmenjata poročna
prstana

MARIJA in OSVALDO

Vse naj, naj... jima kličejo
B-ejevci '75/'76

Devinsko-nabrežinska sekcija
Slovenske skupnosti želi obilo
sreče

MARIJI in OSVALDU

na novi življenjski poti.

film - film - film

ureja kinoateljje

filmi na tv zaslonu

TUTTI INSIEME
APPASSIONATAMENTE
The sound of music
Melodija glasbe - 1965

Režija: Robert Wise.
Igrajo: Julie Andrews, Christopher Plummer, Eleanor Parker in drugi.
Canale 5, v soboto, 29. decembra, ob 22.50.

JUNIR - Jourg Frankenstein
Mlajši Frankenstein - 1974

Režija: Mel Brooks.
Igrajo: Gene Wilder, Marty Feldman, Peter Boyle in drugi.
Italia 1, v nedeljo, 30. decembra, ob 20.30.

Parodija prvega filma o Frankensteinu, Jamesa Whaleya (1931), ki mu je sledila dolga serija vsaj tridesetih filmov. Režiral jo je Mel Brooks, psevdonim Melvina Kaminskega, ki je imel že več izkušenj na tem področju (The Producers 1968, The Twelve Chairs 1970).

V filmu namenoma ne izstopa glavna vloga doktorja Franksteina (jo igra Wilder), niti vloga njegovega grozljivega stvara, ki ga igra Peter Boyle, temveč obrobna figura grbastega Igorja (Marty Feldman). Saj je prav Feldmanova interpretacija jedro filma in trenutek najbolj uspele komičnosti, Brooks sledi hebrejsko-newjorški šoli komedije bratov Marx in Woodija Allena.

INVITO A CENA
CON DELITTO
Murder by death - 1976

Režija: Robert Moore.
Igrajo: Alec Guinness, Peter Falk, Maggie Smith in drugi.
RAI 1, v ponedeljek, 31. decembra, ob 21. uri.

Veliki bogataš zbere v svoji vili pet največjih detektivov v letih trideset: Hercules Poirot, Miss Marple, Nick Charles, Charlie Chan in Sam Spade. Povabi jih na večerjo z »ubojem« in ponudi nagrado milijona dolarjev tistemu, ki bo prvi razrešil zadevo umora. Klasična spletko v stilu Agathe Christie vsebuje vse elemente detektivke, ki pa v razburljivem tekmovalstvu za milijon izpade izredno komično. Verjetno se bodo najbolj zabavali starejši gledalci, ki so imeli možnost videti v svojih časih epizode omenjenih junakov (za mlajše naj omenim, da je RAI ponovno vključila v program ob nedeljah zjutraj kriminalke Charlieja Chana). V filmu gre pohvala vsej igralški skupini detektivov, ki pokaže svoje najboljše sposobnosti. Posebno pa opazimo Petra Falka, morda ker nam je že znan kot priljubljeni detektiv Colombo.

LA TRAVIATA
Traviata - 1983

Režija: Franco Zeffirelli.
Igrajo: Plácido Domingo, Teresa Stratas in drugi.
RAI 1, v torek, 1. januarja, ob 20.30.

Od nekdanj so se filmski ustvarjalci zanimali za opero in jo tudi skušali filmsko posneti. Če se obrnemo le na zadnji dve filmski sezoni, smo imeli na razpolago kar tri filmske verzije Bizetove Carmen, Rossijevo, Godardovo in Gavrasovo. Fellini v »E la nave va« osredotoči zgodbo v okolje opernih pevcev. Med italijanskimi režiserji pa, ki so se najbolj ukvarjali z opero, ne samo filmsko ampak tudi gledališko, je gotovo Zeffirelli. Že v mladih letih, ko je bil asistent režije Antoninija Rosellinija, De Sice in predvsem Viscontija, je prav z njim sodeloval pri znameniti izvedbi Verdijeve Traviate v milanski Scali (1955), v kateri je nastopala Maria Callas. Pozneje je prenesel na filmski trak Shakespearjeve opere La bisbetica domata (1967) in Romeo e Giulietta (1968) in lansko leto Traviato. V tem

delu gre za zgodbo Violette Valery, znane pariške dame, ki se zaljubi v bogatega mladeniča (Plácido Domingo). Njihova ljubezen pa se tragično konča, Violetta zboli za jetiko in kmalu umre.

IL MONELLO - The Kid
Deček - 1921

Režija: Charlie Chaplin.
Igrajo: Charlie Chaplin, Jackie Coogan in drugi.
RAI 3, v torek, 1. januarja, ob 20.30.

Ob novoletnih praznikih se že običajno pojavlja Charlot, veseli potepuh, ki se nestrpno bori za vsakdanji kruh. Chaplinova maska ostaja slej ko prej med najbolj uspešnimi komičnimi figurami in vedno vzbuja veselo vzdušje. The Kid je toliko bolj pomemben film, ker je prvi Chaplinov dolgotražen. Razkrojeni elementi Charlotovega sveta, ki so prikazani v kratkih komikah, so tokrat združeni v celoto. Chaplin skuša v tem filmu prvič na izpolnjeni način združiti melodramo s komiko. Dramatična sestavina filma se prepleta s komiko in je izpeljana po klasičnem modelu melodrame. Postopoma teži film k tragičnemu koncu, tako da je happy end pravo presenečenje in skoro neumestno in protislovno. Odnos med Charlotom in dečkom je enakost, oba sta reveža, oba zapuščena, brez doma ne kruha, ob robu družbe. Chaplinova narativna izpolnjenost se izkaže v kratkih skečih in v odnosih med glavnima junakoma in prav ti odlomki so najbolj uspešni trenutki filma.

UNA GIORNATA
PARTICOLARE
Poseben dan - 1977

Režija: Ettore Scola.
Igrajo: Sophia Loren, Marcello Mastroianni, John Vernon in drugi.
RAI 3, v sredo, 2. januarja, ob 20.30.

Nenavadni dan, 6. maj 1938, Hitler pride na obisk k Mussoliniju v Rim, odloča se o »slavni« bodočnosti Italije in Nemčije. A ni nenavaden zaradi tega, temveč ker, na ta dan zažari ljubezen med Antonietto in Gabrielejem. Ona je žena prepričanega fašista, ima šest sinov, izgubila je vso žensko nežnost in po fašističnih načelih mora biti podložna možu - gospodarju. On, peder in kot taki protifašist, emarginiran iz družbe, čaka vsak čas, da ga bodo odpeljali na prisilno delo. Dve žrtvi fašizma, ki v takem »slavnostnem« dnevu dobita čas za ljubezen. Zgodi se naključno, konča se po predvidevanju. Gabrieleja odpeljuje, ona pa bo verjetno ponovno klonila možu. V glavnih vlogah Lorenova in Mastroianni, ki končno ne igrata več vloge dive in italijanskega ljubimca. Prepričljiva scenografija Luciana Riccerija, ki postavi zgodbo v odtujeno okolje bloka v tipično fašističnem slogu, in v stanovanje polno kičastih in neokusnih stvari, kjer prevladuje občutek grobosti in bede.

S.O.B.

Režija: Blake Edwards.
Igrajo: Robert Vaughn, Larry Hagman, Richard Mulligan, William Holden.

Rete 4, v petek, 4. januarja, ob 22.15.

Poleg filma S.O.B. imamo možnost videti tudi drugo Edwardsovo delo, »Party« (1968), v sredo na Rete 4, ob 23.30. Filma sta si med sabo podobna, saj se vršita v okolju hollywoodskih zvezdnikov in producentov. V obeh se govori o nesrečnem režiserju oziroma igralcu, osrednji prizor filmov je bogat party, prizorišče komičnih odlomkov. Hollywoodsko življenje Edwards dobro je poznal, saj je dalj časa delal v tem okolju in ga kritično ocenil v pričujočih filmih.

Sophia Loren in Marcello Mastroianni v filmu »Poseben dan«

radiotelevizijska

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

10.00 Secret valley - TV film
10.50 30 let naše zgodovine
11.55 Vremenske razmere
12.00 Dnevnik - Kratke vesti
12.05 Colpo al cuore - TV film
12.30 Check-up - Medicinska oddaja
13.30 Dnevnik
14.00 Prisma - Tednik
14.30 La lunga strada azzurra - Film
16.15 Gli antenati
16.35 Prijatelj Gipsy - Izgubljeni psiček
17.00 Dnevnik - Kratke vesti
17.05 Il sabato dello Zecchino
18.05 Izžrebanje loterije
18.10 Verska oddaja
18.20 Programi prihodnjega tedna
18.40 Il gioco dei mestieri - 8. del
19.35 Almanah in Vremenske razmere
20.00 Dnevnik
20.30 Fantastico 5 - Vodi Pippo Baudo
23.00 Oro
23.55 Dnevnik in Vremenske razmere

Drugi kanal

10.00 Šola in vzgoja - Umetnost in tradicija
10.30 Programi prihodnjega tedna
10.45 Due e simpatia - Sobota v gledališču
12.30 Dnevnik - Start
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
13.25 Dnevnik - Zdravniški nasveti
13.30 Dnevnik - Bella Italia
14.00 Odpri šola
14.30 Dnevnik - Kratke vesti
14.35 Izžrebanje loterije
14.40 Športna sobota

16.15 Sereno variabile - Turizem, spektakel in nogomet
17.30 Dnevnik - Kratke vesti
17.35 - 18.30 Sereno variabile - 2. del
18.30 Športna poročila
18.40 L'ispettore Derrick - TV film
19.45 Dnevnik
20.20 Dnevnik - Šport
20.30 La più bella storia di Dickens - Film
22.20 Dnevnik - Večerne vesti
22.30 Il cappello sulle ventitrè
23.15 Polčas košarkarske tekme
23.55 Dnevnik - Zadnje vesti

Tretji kanal

12.25 Napoli, fermata facoltativa - 7. del
12.55 Uš festival all stars
14.25 Gli allegri pasticcioni
14.35 Le avventure di Rin Tin Tin
17.25 Gli allegri pasticcioni - Tajni sestanek
15.35 Le avventure di Oliver Twist - 6. epizoda
16.10 Šola in vzgoja
16.35 Človek in prostor - Vzgojna oddaja
17.05 I tre corsari - Film
18.25 Il pollice - Že gledani in novi programi
19.00 Dnevnik 3
19.35 Geo
20.15 Programi prihodnjega tedna
20.30 Un giorno a New York city - 1. del
21.30 Dnevnik 3
22.05 Confessioni del cavaliere d'industria Felix Krull

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

8.00 Poročila
8.20 Zbisi: Mala morsk deklica
8.40 Pešec v avtu - Otroška serija
10.10 Čudeži narave - Ameriško živalstvo
10.45 Včeraj za jutri - Dokumentarna serija
15.20 Poročila
15.25 Pakova pojedina - Balet SSG Trst
15.45 Chaplin - Ameriška nadaljevalka
17.00 PJ v rokometu: Crvena zvezda - Proleter
18.30 Čudeži narave
18.55 Risanke
19.24 Cik-cak
19.24 TV in radio nocoj
19.26 Zrno do zrna
19.30 Dnevnik
20.00 Naše 34. srečanje
21.35 Zrcalo tedna
21.55 Gangsterjevo dekle - Ameriški film
23.35 Poročila
14.00 TV novice
14.05 Visok pritisk - Glasba, vesti, novosti iz glasbenega sveta

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

8.30 Mammy fa per tutti - TV film
9.00 Phyllis - TV film
9.30 La piccola grande Nell - TV film
10.00 Destinazione Tokio - Film
11.55 Nonsolomoda - Ponovitev
12.50 Il pranzo è servito - Vodi Corrado
13.25 Il grande ruggito - Film
15.25 Johnatan dimensione avventura
16.25 Buck Rogers - TV film
17.25 Record special
19.30 Zig zag - Kviz
20.25 Premiattissima - Spektakel
22.50 Tutti insieme appassionatamente - Filmska komedija
0.20 La città magica - Filmska komedija

RETEQUATTRO

8.30 The muppet show
9.20 Gemini man - TV film
10.15 Zan re della giungla - Film
11.45 La squadra delle pecore nere - TV film
12.40 Charlie Brown - Risanke
13.35 Ralph supermaxieroe - TV film
14.30 Beato fra le donne - Filmska komedija
16.30 La battaglia dei pianeti - Risanke
17.15 Masters i dominatori dell'universo
17.40 Sugar time - TV film
18.05 Tre cuori in affitto - TV film
19.20 M'ama non m'ama - Igra
20.25 Lo sperone nudo - Film
22.00 Bonjour Hollywood - Intervjuji
23.50 La taverna dell'allegria - Filmska komedija

ITALIA 1

8.30 La grande vallata - TV film
9.30 Preferisci caffè, the o me? - Film
11.30 Operazione sottoveste - TV film
12.00 Agenzia Rockford - TV film
13.00 Angeli volanti - TV film

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

15.00 Imate srce? - Zabavno glasbeno oddaja
16.30 Klic gora - 1. gorski festival v Valboitu
17.00 TV - Novice
17.05 Črni orfej - Film
18.50 Risanke
19.00 TV film
19.30 TVD - Stičišče
19.45 O strojih in denarju
20.20 Priča mora molčati - Film
21.50 TVD - Vse danes
22.05 Baileyeye dogodivščine - TV film
22.30 London - Dokumentarec
23.15 Stephen Schlaks

Zagreb

8.55 Zimski šolski spored
15.15 Zabavni koledar
16.15 Kritična točka
16.45 Poročila
16.50 TV koledar
18.15 Mali koncert
18.30 To je to - Dokumentarna oddaja
19.30 Dnevnik
20.00 Gospodična mamica - Ameriški film
21.25 Dnevnik
21.45 Oderske luči

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20-9.00 Dobro jutro po naše: Narodnozabavna glasba; (8.10) Kulturni dogodki; (8.40) Slovenska laha glasba; 9.00-13.00 Dopoldanski program: Glasbeni mozaik; (10.10) S koncertnega in opernega repertoarja; (11.30) Beležka; (11.40) Glasbeni potpuri; (12.00) Sestanek ob 12.00; »Glas od Režije«; (12.30) Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10-17.00 Radijsko popoldne: Otroški kotiček: »Na letišču preprogi«; (14.30) Glasbeni listi; (15.00) Glasbeni portret Urbana Kodra; (15.20) Glasbeni listi; (16.00) V svetu valčka; (16.30) Glasbeni listi; 17.10-19.00 Zadnji sklop: Mi in glasba; (18.00) Roman v nadaljevanjih: Milan Lipovec: »Ljudje ob cesti«; (18.40) Glasbena priloga.

RADIO OPČINE

oddaja na naslednjih frekvencah: 99,100, 90,600, 98,800 MHz.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro; Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere, EP; 6.45 Prometni servis; 7.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev: Kruh in sol radia Koper; 13.40 Zamejska reportaža; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; Pesem tedna; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 7.00 Dober dan; 9.15 Casadei sonora; 9.32 Lucia-novi dopisniki; 10.00 Popevka tedna; 10.35 Vrtljak; 11.00 Dvojni tir; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Pike na i; 14.30 Glasbeno popoldne; 14.35 Siamo tutti nel pallone; 16.32 Glasbeni weekend; 16.55 Pismo od...; 20.00 Zaključek sporeda.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00-9.00 Jutranja oddaja; 9.00 Zeleni val - weekend; 10.15 Black-out; 11.00 Mina predstavljaj; 11.44 Čudežna svetilka; 12.30 Zgodovinske osebnosti - Leone Trotky; 13.00 Izžrebanje loterije; 13.25 Master - glasba dan za dnem; 15.03 Varietati varietati; 16.30 Doppio gioco; 18.00 Objektiv Evrope; 18.30 Glasbena oddaja; 19.15 Verska oddaja; 19.20 Ci siamo anche noi; 21.03 Z kakor zdravje; 21.30 Večerna kriminalka; 22.27 Malo gledališče: Il cavaliere alla sibilla; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 15.30, 17.30, 19.30 Poročila; 6.00-8.00 Jutranja oddaja; 8.05 Radio 2 predstavlja; 8.45 Tisoč in ena popevka; 11.00 Glasbena oddaja; 12.10 Deželni program; 15.00 Radijska priredba - Le favolose sorelle Marchisio; 16.32 Izžrebanje loterije; 17.02 Glasbena oddaja; 17.32 Povabilo v gledališče; 19.50 Eri forte, papà - glasba; 21.00 Koncert pod vodstvom Von Karajana; 22.30 Radio 2 - nočni program.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 6.00 Prometne informacije; 6.20 Rekreacija; 6.45 Prometne informacije; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.25 Dobro jutro, otroci; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Pionirski tednik; 9.05 Pojte z nami; 9.20 Matinejski koncert; 10.05 Svetovna reportaža; 10.25-11.30 Dopoldne ob lahki glasbi; 11.30 Srečanja republik in pokrajin; 12.00 Na današnji dan; 12.10-14.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; Osmrtice, obvestila in zabavna glasba; 14.05 Kulturna panorama; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Obvestila in zabavna glasba; 15.25 Minute za EP; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Obvestila in zabavna glasba; 16.00 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00 - Zunanje politični magazin; 18.00 Škatlica z godbo; 18.30 Iz dela Glasbene mladine Slovenije; 18.55 Minute za EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Za naše najmlajše; 19.45 Minute z ansamblom Milana Ferleza; 20.00-23.00 Oddaja za Slovence po svetu; Domovina je ena; Mladi mostovi; Naši kraji in ljudje; 22.00-22.20 Iz naših sporedov; 23.05 Literarni nokturmo; Božica Jelusić: Virginja; 23.15 Od tod do polnoči; 00.05-5.00 Nočni program.

Stališče goriskega pokrajinskega odbora

Vseh 220 milijard državnega prispevka je treba porabiti na Goriškem in Tržaškem

Odbor goriske pokrajinske uprave meni, da bo treba vso vsoto, 220 milijard lir, ki jo je rimska vlada namenila razvoju gospodarstva na Tržaškem in Goriškem, in o kateri so odločali sredi prejšnjega tedna, porabiti izključno za gospodarski razvoj teh dveh pokrajin. Napačno bi bilo namreč prepustiti deželni upravi odločitve o ugotavljanju in izbiri teritorija na katerem naj se denar uporabi. Tako so že napravili pred časom z državnim zakonom št. 828. Denar je bil prvenstveno namenjen gospodarskemu razvoju Trsta, Goriške ter Spodnje Furlanije. Pa so ga uporabili tudi za sicer potreben razvoj drugih predelov dežele.

Tako meni o tem vladnem ukrepu predsednik pokrajinske uprave Cumpeta, ki seveda govori tudi v imenu večine, ki upravlja pokrajinsko upravo. Tiskovno poročilo je v polemiki s komunističnim senatorjem Baracettijem, ki je izrekel mnenje, da bo teh 220 milijard lir namenjenih razvoju ozemlja ob meji od Milj do Trbiža.

Vladna dotacija 220 milijard lir je zelo pozitivna. Odpirajo pa se sedaj novi problemi konkretne uporabe tega denarja in, po mnenju nekaterih, tudi teritorialne porazdelitve teh

sredstev. Denar bo treba uporabiti za dejanski razvoj gospodarstva in za istočasni izhod iz v povojnem času najhujše krize v gospodarstvu dveh sosednjih pokrajin. Kar se tiče teritorialne porazdelitve teh sredstev, Cumpeta meni, da je bilo v rimskem sporazumu z letošnjega 14. februarja jasno določeno, da gre za Trst in Gorico. To tudi zato ker so že takrat v Rimu jasno pokazali, da bo ta denar moč dobiti s pomočjo rotacijskega sklada (ta služi za potrebe Trsta in Gorice), Goriškega sklada in Sklada za Trst. Morda bi lahko tem trem ustanovam dodali še konzorcij za industrijski razvoj Trbiža in goriško trgovinsko zbornico. Cumpeta meni, da ni potrebno ustanavljati novega organa, ki bi imel nalogo deliti državno nakazilo.

Zadovoljstvo nad ukrepom rimske vlade je izrazil tudi goriški občinski odbor. Na goriskem županstvu so zelo zadovoljni nad doseženim uspehom, ki krona tudi prizadevanja goriske občinske uprave.

Pred časom so si namreč tržaški politiki in gospodarstveniki prizadevali dobiti od rimske vlade konkretno denarno pomoč za razvoj njihovega gospodarstva. Pomoč so zahtevali upoštevajoč dejstvo, da se mesto nahaja

ob državni meji in da je prišlo do krize kupcev iz sosedne Jugoslavije. Kaj kmalu se je v to tržaško akcijo, za katero je vse kazalo, da bo rodila uspeh (podpiral jo je takratni minister Marcora), vključila tudi Goriška. Šlo je za usklajeno akcijo pokrajinske ter nekaterih občinskih uprav, še zlasti Gorice in Trbiča. Problemi na Goriškem so bili podobni tistim na Tržaškem. V Rimu so uvideli upravičenost takih zahtev.

Seveda ne gre pri tem pozabiti, da se s podobnimi vprašanji, pa čeprav ne tako eklatantnimi, ubadajo tudi v drugih krajih vzdolž državne meje z Jugoslavijo in Avstrijo, torej v Benetjah, v Kanalski dolini in v Karniji. Dežela je sicer v preteklosti marsikdaj namenila krajem in videmski ter pordenonski pokrajini del denarja, ki je bil namenjen Gorici ali Trstu. Tudi zato ker ga nista niti Gorica, niti Trst, znala pravočasno in koristno uporabiti.

Sedaj se sosednima pokrajinama nudi izredna možnost. Poleg drugih zakonov, ki itak že dajejo dotacije za gospodarski razvoj, imamo ta nov zakon s kar 220 milijardami lir, kar ni malo. Bosta goriško in tržaško gospodarstvo znali pravilno uporabiti ta denarna sredstva?

Predstavili so jo pred nekaj dnevi

Nova knjiga prof. Vladimira Nanuta o sodobnem urejanju industrije

Pred dnevi so v Vidmu, na pobudo furlanske zveze industrijcev in instituta za teritorialno preučevanje, predstavili najnovejšo knjigo goriskega slovenca, prof. Vladimira Nanuta, z naslovom »Modelli dimensionali d'impresa e sistemi industriali«. Gre za nov dosežek tega v italijanskem industrijskem in znanstvenem svetu cenjenega profesorja tržaške univerze. Doslej je namreč že izdal več knjig s področja industrijske ekonomije. Prof. Vladimir Nanut se namreč že namreč dolgo let ukvarja z organizacijo industrijskih podjetij in industrijsko ter trgovinsko tehniko. Te predmete tudi predava na ekonomski fakulteti tržaške univerze. Že nekaj let je podpredsednik deželne finančne družbe Friulia ter predsednik deželne družbe Friulia - Factor. S predavanji in številnimi publikacijami se je uveljavil med italijanskimi znanstveniki, ki se ukvarjajo s takimi vprašanji. Povabili pa so ga tudi v več drugih zahodnoevropskih državah, da bi se tam ukvarjal s to problematiko.

Izdal je že nekaj knjig. Sedanja je izdala milanska založba Giuffrè. Zelo dobro bo prišla študentom, ki se na univerzi ukvarjajo s temi vprašanji. Knjiga pa je dobrodošla tudi industrijem. Prof. Nanut namreč v njej zagovarja tezo, da je treba industrijska in trgovska podjetja posodobiti

z uporabo najmodernejših tehnologije. Samo na tak način bo italijanska industrija lahko vzdržala tujo konkurenco, ki že dela upoštevajoč tehnološke dosežke. Po Nanutovem mnenju pa bo morala italijanska država, prav zaradi specifičnosti italijanske industrije, tej še vedno priskočiti na pomoč, vendar ne v obrambo zastarelih tovarn, marveč s podpiranjem tistih, ki žele uvajati novosti v svoja podjetja. Seveda se ne bodo vsi strinjali s to trditvijo avtorja, vendar pa je že sedaj gotovo, kajti nekateri primeri na to kažejo, da se bodo razvijala le sodobno opremljena podjetja in da bodo samo ta lahko vzdržala konkurenco na domačem trgu na katerega prodirajo tuji izdelki ter uspešno izvažala. (mw)

Silvestrovanje v Kulturnem domu

V Kulturnem domu v Gorici bo v ponedeljek, 31. decembra, že tradicionalno silvestrovanje Mladinskega krožka. Vstop bo izključno z vabili, ki jih je moč dobiti pri odbornikih krožka ali v knjižnici Damira Feigla v Ulici della Croce 3. Prireditelji obljublajo, da bo ta večer v Kulturnem domu, kot že ob podobnih takih prilikah, zelo veselo. Najprej vest, da bo tokrat delovala izredna, nova aparatura Hi-Fi. Cene v bifeju bodo dostopne mladim, na voljo bodo domače pijače, razne slaščice, šampanjci (tako domači kot dražji uvoženi). Vsem pa bodo ob vstopu v novo leto prireditelji ponudili krožnik špagetov. Tako kot na marsikaterem sodobnem plesišču. Seveda bo glasba namenjena predvsem mladim, tudi prostor je na novo urejen. Skratka veselo in tudi zabavno bo.

Prijeten koncert dunajskih zvokov

Dunajski zvoki še zmeraj pritegnejo in navdušijo starejše in mlajše poslušalce. Dokaz za to, če ga je sploh treba, je četrtkov novoletni koncert orkestra »Vecchia Vienna« v deželnem auditoriju v Gorici, pod vodstvom mladega in zelo sposobnega dirigenta Stojana Kureta. Odziv občinstva je bil tolikšen, da so bile vstopnice razprodane že več kakor pol ure pred napovedanim začetkom koncerta, ki je obsegal skoraj izključno skladbe treh znanih dunajskih skladateljev iz družine Strauss, Johanna starejšega, njegovega sina Johanna in Josefa Straussa. V sporedu je bila tudi Leharjeva skladba Zlato in srebro. Izbor dunajskih zvokov so mladi glasbeni poustvarjalci sklenili z valčkom na lepi modri Donavi, zatem pa koncert dopolnili, na željo občinstva, ki je dirigenta nekajkrat priključilo na oder, še z nekaterimi nenapovedanimi skladbami, med drugim z Radetzkega koračnico. Koncert je občinstvo zelo toplo sprejelo, slišati pa je bilo tudi želje, naj bi taka glasbena prireditev postala nekakšna tradicija.

Sinoči je orkester »Vecchia Vienna« gostoval v Kulturnem domu v Novi Gorici.

kino

Gorica

VERDI 17.30—22.00 »Per vincere domani — The karate kid«.
VITTORIA 16.45—22.00 »Gremlins« (Steven Spielberg).
CORSO 17.15—22.00 »Dune - Un mondo oltre ogni esperienza, oltre ogni immaginazione«.

Trbič

EXCELSIOR 18.00—22.00 »Domani mi sposo«.
COMUNALE Zaprt.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 »Break dance«.
SVOBODA Ni predstave.
DESKLE »Disciplina brez milosti«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
De'Udine, Trg sv. Franciška 4, tel. 84-124.

DEŽURNA LEKARNA V TRBIČU
Občinska lekarna, Ul. Terenziana 26, tel. 44-387.

POGREBI

Danes v Gorici: ob 9. uri Pietro Persoglia iz splošne bolnišnice, ob 10.30 Anna Codrin vd. Huala iz bolnišnice San Giusto, ob 12. uri August Baučer iz splošne bolnišnice.

Kraški krti pred novo sezono

Kraški krti, člani društva, ki je svojo dejavnost osredotočilo na raziskovanje Goriškega Krasa, praznujejo letos petnajstletnico delovanja. Jubilej so primerno počastili te dni, na skupni večerji in družabnosti, kjer so se pomenili tudi o delovanju v prihodnjem letu, ko morajo opraviti vrsto pomembnih nalog in predvsem skušati nadoknaditi zamujeno delo, zlasti kar zadeva izrisavanje in registracijo odkritih in raziskanih jam.

Na družabnosti pa so se dogovorili tudi o pričetku nove raziskovalne sezone, ki se bo pričela, tako kakor že vrsto let doslej, z odpiranjem nove, oziroma novih jam. To se bo zgodilo 6. januarja. Kje in kako, je zaenkrat še tajnost, ki jo skrbno varuje predsednik društva, Stanko Kosič. Sicer pa bodo, kot zagotavljajo pravočasno sporočili za uro in kraj srečanja.

Izplačilo dopolnilne blagajne

V podgorski tekstilni tovarni bodo danes od 8.30 do 16. ure plačevali denarno nadomestilo (dopolnilno blagajno) za obdobje od 6. avgusta do 3. novembra. V dopolnilni blagajni je bilo konec novembra še okrog 600 delavcev, podatek, ki je že sam sebi dovolj zaskrbljujoč. Vprašanje je, kako pozitivno rešiti krizo v podjetju, zlasti glede odpiranja novih delovnih mest, bo torej še dalj časa na dnevnem redu.

Sprejet proračun ustanove za leto 1985

Poglavitna smernica delovanja ERSa pomoč intenzivnim kulturam ter živinoreji

Na svoji zadnji seji v letošnjem letu, na kateri je bil prisoten tudi novi deželni odbornik za kmetijstvo dr. Silvano Antonini Canterin, je upravni odbor deželne ustanove za kmetijstvo razpravljal in odobril proračun za leto 1985, istočasno pa sprejel tudi vrsto sklepov glede nekaterih kratkoročnih vprašanj.

O smernicah delovanja ustanove in o najpomembnejših postavkah proračuna, ki predvideva izenačenje v višini skoraj 27 milijard lir, je poročal predsednik Del Gobbo. Sklicujoč se na nestabilnost v današnjih pogojih in na težave v uresničevanju novega proizvodnega in komercialnega usmerjanja, je postavil potrebo po novem zakonskem normativu, ki naj zagotovi kmetijstvu primerno tehnično pomoč. Kot poglavitne smernice delovanja je označil pomoč intenzivnim kulturam, predvsem pri povrtinah in ribolovu, primerno pomoč živinoreji, sodelovanje z znanstveno-raziskovalnimi institucijami, predvsem z Univerzo ter z gorskimi skupnostmi.

Sledila je obsežna diskusija, med katero so razni člani odbora dopolnili predsednikovo izvajanje s postavitvijo specifičnih problemov. Ta-

ko so na primer ugotovili, da je potrebno izboljšati tehnično pomoč, zagotoviti večjo podporo zadrugam v težavah, izboljšati delovanje na področju tržnega raziskovanja ter se prilagoditi kmetijskemu razvoju z izboljšanjem kvalitete vinskih in mlečnih proizvodov. Nekateri so tudi postavili potrebo po večji pozornosti dejanskemu programiranju razvoja

Urniki trgovin

Kot že v prejšnjih dneh, bo tudi ob zavrtljaju leta prišlo do sprememb v urniku trgovin. Tokrat sicer ne bodo odprte v nedeljo, pač pa bodo vse trgovine redno odprte v ponedeljek, 31. t.m. Mesnice bodo ta dan odprte tudi v popoldanskem času, peki pa bodo morali zagotoviti dovolj kruha tudi za naslednji dan.

Na novega leta dan, v torek, 1. januarja, bodo vse trgovine zaprte. Izjema velja edino za čevljarne in slaščičarne, ki bodo lahko odprte v dopoldanskem času.

Uspelo štefanovanje SMReKK tokrat v diskoklubu v Pierisu

Kot je običaj, je SMReKK tudi letos priredil na Goriškem že tradicionalno štefanovanje, ki ga je prevzel od SKAD, potem ko je društvo SMReKK stopilo na lastna pota in zaobjelo širši krog mladine. Društvo žal ne razpola s primernimi prostori, kjer bi potekala taka zabavna srečanja, zato se mora vsako leto prilagoditi razmeram in se sprijazniti z razpoložljivimi prostori. Prejšnja leta je društvo našlo svoje zatočišče v plesni dvorani v Ronkah, ki je še ustrezen namenom, letos pa se je morala zateči v Pieris, kjer pa je bila dvorana premajhna, saj je bila udeležba nad vsakim pričakovanjem. 650 mladih z Goriškega in Tržaškega je število, ki bi sicer verjetno nikjer ne našlo razpoložljivega primerne prostora. Število samo govori o potrebi, ki jo občuti slovenska mladina vseh slojev in nazorov, da se vsaj enkrat na leto sreča v prijaznem pogovoru, se spoznava in tudi zabava.

Da bi organizacija zadostila zahtevam raznih okusov in želja, je SMReKK na ta večer povabil kar dva ansambla in sicer Taimis z Opčin, ki igra v glavnem narodnozabavno glasbo in pri nas še malo znano skupino Avtomobili iz Nove Gorice, ki je imela svoj minikoncert. V vmesnem času med nastopi ansamblov so vrteli najrazličnejše plošče.

SMReKK je tudi letos uspel v svojem načrtu, da bi zbral in privabil čim večje število slovenske mladine in upa, da se bo tudi iz teh srečanj s časom porodila močnejša organizacija v smislu širšega sodelovanja, čeprav je že srečanje samo rodilo svoje uspehe glede spoznavanja, zblizevanja in načrtovanja.

razna obvestila

Kmečko delavska posojilnica v Sovodnjah bo od 1. januarja 1985 poslovala po sledečem urniku: ob delavnikih od 8.20 do 13.20 ob torkih in petkih pa tudi od 17. do 18.15. Ob sobotah bo posojilnica zaprta.

Društvo slovenskih upokoencev za Goriško priredi jutri, 30. t. m., silvestrovanje v Kulturnem domu v Gorici, s pričetkom ob 16. uri. Vstop samo z vabili, ki so na razpolago na sedežu društva in pri poverjenikih v Sovodnjah (Janko Cotič), Štandrežu (Ema Lupin), Števerjanu (Mario Maraž), Podgorci (Wilma Bregant) in v gostilni Primožič v Gorici.

Občinska uprava v Doberdobi obvešča, da je rok vpisovanja v tečaj planjanja za osnovnošolske otroke podaljšan do vključno 5. januarja 1985.

Sojenje iraškemu državljanu zaradi tihotapljenja heroina

Pred goriskim okrožnim sodiščem bodo sodili 28-letnemu iraškemu državljanu Nabilu Tawfiku Bakarju zaradi posesti mamila ter drugih kaznivih dejanj. Bakarja so prijeli 30. avgusta letos v neposredni bližini železniške postaje v Trbiču, kjer naj bi skušal izročiti zaenkrat neznan osebi (slednja je še pred nastopom policijskih organov pobegnila) večjo količino mamila. Preiskovalci so namreč v dvojnem dnu manjšega kovčka, ki ga je imel Bakar, našli nekaj nad 1 kilogram heroina.

Bakar je med zaslišanjem izjavil, da je v Milanu od neznane osebe sprejel nalog, naj bi prenesel kovček do Trbiča ter ga izročil neki drugi osebi. Za to uslugo naj bi prejel milijon lir.

Zadeva se je končala seveda drugače, z aretacijo. Pravzaprav velja zabeležiti, da se je sojenje Bakarja že pričelo in sicer pred okrožnim kazenskim sodiščem v Trstu, vendar je slednje prekinilo postopek, zaradi ozemeljske nepristojnosti in akte poslalo goriskemu okrožnemu kazenskem sodišču. Bakarja so namreč aretirali v Trbiču in je torej pristojno sodišče v Gorici. Ni znano, zakaj je bil postopek sprožen najprej v Trstu. Morda je bil Iračan vpleten v kako drugo preiskavo v zvezi z razpečevanjem mamil.

Modernizacija v zdravstvu

Goriška zdravstvena enota bo v prihodnjih mesecih naredila korak naprej na poti posodabljanja zdravstvenih struktur in uvajanja informatike na tem področju. V sodelovanju z družbo Informatika FVG bodo uvedli sistem za avtomatiziran sistem zbiranja in upravljanja podatkov v zvezi z laboratorijskimi storitvami.

Kasneje bodo ta sistem razširili tudi na delovanje transfuzijskega centra, v perspektivi pa naj bi dosegli avtomatizacijo informacij v zvezi z vsemi uslugami za oskrbovance, za katere ni potreben sprejem v bolnišnico. Prav tako imajo v programu za srednjeročno obdobje razširitev informatike na upravne službe, tako kar zadeva računovodstvo in ekonomat, kot tudi za vse podatke v zvezi z osebjem.

Že sedaj lahko v osebni avtomobil vgradimo (drag) telefonski aparat

Skoro ne mine dan, da ne bi na televizijskem ekranu videli kakšnega ameriškega, nemškega ali angleškega kriminalnega filma, v katerem policist uporablja v avtu vgrajen telefon. Za naše evropske pojme je v avto vgrajen telefonski aparat še nekaj novega, nedosegljivega. A ne za vse. Telefonska družba SIP je namreč že pred nekaj leti uvedla tako službo. Najprej v le nekaterih predelih države, potem pa je možnost uporabe takega telefona dosegla tudi druge dežele, predvsem kraje vzdolž pomembnejših avtocest. V naši deželi je moč sedaj uporabljati v avto vgrajen telefon na vsem območju od meje s pokrajino Benetke tja od Portenona do Vidma, Gorice in do tržaškega predmestja Barkovlje. Tak telefon torej lahko uporabljamo ko se vozimo z avtomobilom v vsem nižinskem osrednjem delu dežele, tja do kopališč Gračež in Lignano.

Zakaj je teritorialno tako omejena uporaba takega telefonskega aparata? Zato ker ni še danes moč neposredno telefonirati iz avtomobila ali neposredno dobiti v vozilo telefonski poziv od katerega koli telefonskega naročnika. Pogovori gredo še vedno skozi neko centralo, ki jih je v državi že veliko. To seveda velja za telefonske takozvane »prve generacije«, ki se sedaj uporabljajo. Kot nam je povedal direktor goriške podružnice SIP inž. Piovesana pa imajo že pripravljene telefone »druge generacije«. S

temi bo moč pogovarjati se bolj na neposreden način iz avtomobila ali pa dobiti vanj poziv. Še boljše bo ko bodo pričeli uporabljati telefonske aparate »tretje generacije« ki jih tehniki že sedaj izpopolnjujejo. Elektronska tehnika je namreč v veliko pomoč na tem področju.

Inž. Piovesana nam je tudi omogočil ogled take aparature nameščene v avtomobilu. Videli smo kako tak aparat deluje. Kot katerikoli drug telefonski aparat, le da je na pogovor treba čakati kak trenutek več. Iz avtomobila že danes lahko kličemo ne le druge telefonske naročnike v sosednjih krajih, marveč v vsej Italiji in tudi v vseh tistih državah Evrope oziroma drugih celin s katerimi se lahko pogovorjamo po telefonu iz našega doma.

Kaj pa cena, se boste vprašali. Telefonskih aparatov vgrajenih v avtomobile je danes razmeroma malo, bodisi ker ima družba SIP aparatov malo na razpolago, bodisi ker je letna naročina za tak aparat visoka: štiri milijone lir. To pa ni prav malo. Zaradi tega imajo take telefonske aparate v avtomobilu industrialci, trgovci, ki imajo veliko opravka s tujino, kak odvetnik, kak drug magnat. V naši deželi je 25 takih srečnejšev. Sicer pa ni cena takega aparata v Italiji najvišja: v Združenih državah Amerike je treba letno odšteti kar 3.000 dolarjev.

Sicer pa napredek je napredek. Brez dvoma bomo že čez nekaj let videli v avtomobilih vedno več telefonskih aparatov. Kaj, ko bi bili med srečnejši tudi mi novinarji? (mw)

Tik pred novoletnimi prazniki

V novogoriškem Park hotelu so odprli igralnico za tujce

Hotelsko in gostinsko podjetje, ki združuje že skoraj celotno gostinsko dejavnost v občini, je pred novoletnimi prazniki predstavilo obnovljen hotel »Park«. Njegovih prostorskih in hotelskih zmogljivosti niso bistveno povečali, toda hotel so posodobili in povečali njegovo funkcionalnost. Razpored sob je prilagojen zahtevam sodobnega turizma, tistega poslovnega in rekreacijskega. V hotelskih sobah imajo skupaj okoli 200 ležišč, pri čemer je 50 sob z eno posteljo. V restavraciji je 350 sedežev in na vrtu 800.

Novost in največja zanimivost je nova igralnica, ki so jo odprli v sklopu novogoriškega hotela. Gre za tretjo igralnico v Sloveniji, za tistima v Portorožu in na Bledu. Igralnica ima 35 elektronskih rulet in igralno mizo imenovano boule. Namenjena bo zgolj tujcem in v Novi Gorici pričakujejo, da bodo gostje prihajali iz sosednje Italije in tudi obiskovalci iz drugih držav, tako Francije, skandinavskih dežel in iz Nemčije, ki tranzitirajo čez Novo Gorico.

Glede nove igralnice roulette navajamo, da je dovoljenje za odprtje dal Sekretariat za finance Slovenije, začetne vloge gostov pa bodo znašale od tisoč do 10 tisoč lir. Prostora in in igralnih avtomatov je toliko, da bo srečo lahko hkrati preizkušalo okoli 50 gostov. Pri urejanju in opremljanju nove igralnice je kot poslovni partner sodelovala igralnica v Porto-

rožu, ki je prispevala tudi del potrebnih sredstev. Tako so izsolali tudi 12 croupierjev iz Nove Gorice. V celoti so stroški za usposobitev igralnice (o slednji so v Novi Gorici razpravljali že več let) znašali okrog 6 milijard starih dinarjev. Nadaljnjih 8 milijard pa je veljala posodobitev hotela.

Ob predstavitvi prenovljenega hotela in igralnice roulette, so v hotelu »Park« priredili več družabnih nastopov. Tako je bila okrogla miza na temo »Pojem in pomen kakovosti v turizmu«, ustanovili pa so tudi Društvo za pospeševanje kulture uživanja hrane in pijače Nova Gorica. Sedež bo imelo v hotelu, svojo dejavnost pa naj bi razširilo tudi med člane z onstran meje v Italiji. Vse našete in tudi druge pobude naj prispevajo k hitrejšemu napredku gostinstva in turizma v obmejni novogoriški občini.

Marjan Drobež

Tečaja KZE

o problemu mamil

Goriška KZE je z razpoložljivostmi iz dež. zakona za zdravstvene posege v zvezi z uporabo mamil priredila dva tečaja, ki jih obiskuje okrog 60 poklicnih in prostovoljnih operaterjev na tem področju.

Prvi seminar obravnava splošno mladinsko problematiko. O mladinski psihologiji predava med drugimi prof. Gérard Lutte, docent na univerzi, izvedenec za psihologijo v dobi dorasčanja. Ob spoznavanju teh teoretskih osnov je seminar namenjen tudi iskanju možnosti za povezavo med raznimi skupinami, ki delujejo na mladinskem področju.

Drugi tečaj je namenjen obravnavi narkomanije in alkoholizma ter primerjavi med tema dvema oblikama odvisnosti, ki imata marsikaj skupnega. Seminar vodi dr. Antonia Cosentina, članica socio-zdravstvene zdruge »Albedo« v Rimu.

darovi in prispevki

Goriškemu Zelenemu križu so darovali: Elisa Dugaro 5 tisoč lir, družina Claudio Culot 20 tisoč lir, Anita Dho 20 tisoč lir, Anita in Giulio Dho 15 tisoč lir, Gruppo marciatori iz Moša 150 tisoč lir, Marisa, Luciana in Vittorina 30 tisoč lir, ravnateljica in vzgojiteljice otroških vrtec 70 tisoč lir, družina Redento Carrara 50 tisoč lir, Evelina Simonetti Tofful 30 tisoč lir, Unione pugilistica goriziana 30 tisoč lir, Maria Leon 50 tisoč lir, družina Pacori 50 tisoč lir, Eleonora Mezzorana 25 tisoč lir, Chiaudiani in Massisi 20 tisoč lir, Ada Schabl Rosignoli 30 tisoč lir, Mario de Galateo 50 tisoč lir, 136 tisoč lir uslužbenci v tajništvu goriške občine, Silvano Poletto 30 tisoč lir, 87 tisoč lir (v spomin Francesca Piuka) sostanovanci, družina Clansig 15 tisoč lir, Moto club Romans 50 tisoč lir, družina de Gironcoli 20 tisoč lir, podjetje Autorimessa Ricambi Fiat Ribi 50 tisoč lir, Marisa in Donata Chiezzulin 100 tisoč lir, Maria Cilenti 15 tisoč lir.

BERITE

»Novi Matajur«

Zahteven sodoben drogerijski posel: iskanje prave barve za vse vrste vozil

Marsikdaj ko si pred leti šel k avtolikarju, da bi popravil poškodovani del karoserije tvojega vozila, si se znašel, po opravljenem popravilu, z vozilom katerega zunanja barva ni bila enotna. Avtolikar ni namreč našel prav točno enake nianse barve originalni. Jezil si se, a nič ni pomagalo. Le malokateri avtolikar se je potrudil in kupil originalno barvo, ki jo je običajno prodajalca le tovarna, ki je izdelala avtomobil.

Dandanes so stvari lažje in tudi enostavnejše, kajti marsikje dobiš trgovca-mirodilničarja, ki ti sam pripravi pravo barvo za katerikoli avtomobil. To se zdi nekam čudno, a res je. Eden takih je Julko Čadek, ki ima drogerijo v Ulici Duca d'Aosta v novi, večnadstropni stavbi, ki je namenjena pred približno desetimi leti podrti Cappellovo hišo, v kateri je bilo dolga desetletja skladišče moke, na katero se stari Goričani še dobro spominjajo.

V svoji veliki drogeriji je naš Julko namestil stroj - mešalec za barve. Specializiral se je že pred leti za to opravilo. Stroj je bil zelo drag; v naši deželi je bil prvi, ki ga je nabavil. Sedaj ga še nekaj kolegov posnema v Trstu in v Vidmu. Za nakup tega stroja - mešalca se je naš Julko najbrž odločil, ker se je spominjal, kako hudo je bilo takrat ko je bil šofer tovornjaka njemu in kolegom dobiti pravo nianso barve za popravilo vozila. Nakup stroja pa seveda ni bil dovolj. Treba se je bilo specializirati. In poznati originalne barve najrazličnejših avtomobilov. Tovarne motornih vozil imajo namreč vsaka svojo spe-

cifično barvo. Vsakih nekaj let menjajo model avtomobila, prav tako se zaradi mode menja tudi barva vozila. Doma pri Julku Čadeku je moč dobiti kup knjig, ki so jih tiskale največje avtomobilске tovarne sveta s točno označbo barv za njihova vozila in za modele raznih let. Povsod je specifična mešanica raznih barv, tako da je moč ugotoviti kako priti do prave barve za neko vozilo določenega leta.

Prav zaradi tega ima Julko Čadek že dolgo vrsto let precej dela. Med klienti ima veliko tukajšnjih avtolikarjev, k njemu pa prihajajo tudi številni jugoslovanski obrtniki. Kar precej barv gre namreč v inozemstvo. Pa ne le v sosedno Jugoslavijo. Celo v kako drugo evropsko državo gredo njegove barvne mešanice, v Južno Afriko, v Turčijo. Nekemu klientu iz Anglije je dobavil pravo barvo za stari rolls-royce, nekemu iz Benetk pa pravo, rekli bi originalno barvo, za star mercedes. In še bi lahko naštevati.

V drogeriji, kjer z Julkotom dela njegova žena Adrijana, tu pa tam mu pomagata tudi sinova, ko za kako uro odloži šolske knjige, je vedno polno ljudi. Drogerije niso več danes tisto kar so bile v starih časih, ko si v njih dobil vse kar si potreboval za olepšavo hiše in druge potrebe. Danes je v taki vrsti trgovine veliko v tovarni že pakiranega blaga. »Drogerija«, tako smo mu pravili v Gorici, je nekoč bil nekaj kemik, napol zdravnik, napol tehnik. Vedno je imel opravka z najrazličnejšimi mešanicami. Vedno je precej zaslužil,

bil pa je vedno tudi precej umazan. Danes so se razmere spremenile. Pa je treba še vedno imeti opravka z mešanjem barv, kot dela naš Julko.

Za poklic »drogirja« se je odločil konec šestdesetih let, ko je staro trgovino v sosedni stavbi prevzel od danes že pokojnega Leghisso, ki je tam imel trgovino dolga desetletja, in ki smo se ga mulci spominjali kot moža, ki nam je, vsakokrat ko nas je mama poslala v drogerijo, zavil v papirnat škrtoc nekaj »citratov«. Zato smo ga tudi imeli radi.

Naš Julko pa se je prej ukvarjal s šofiranjem tovornjakov. Iz kmečke sovođenjske družine iz Klanca, kjer je marsikdaj manjkalo kaj za pod zob, kar pa je bilo normalno za nekdanje čase, se je zaposlil v slovenskem avtoprevoznem podjetju La Goriziana. Več let je delal v tem podjetju, potem pa si je sam kupil to-

vornjak in prevažal blago po Italiji in Jugoslaviji. Marsikdaj je šel tudi v tujino, Grčijo, Bolgarijo, Francijo, Španijo, Avstrijo. Takrat niso še prevažali blaga v Perzijo ali arabske države. Videl je veliko sveta, veliko zanimivega, spoznal se s tolikimi stanovskimi prijatelji.

Potem pa se je zaustavil pred neko hišo v Vrtojbi v kateri je zagledal prikupno dekle. Poročil se je in kar na lepem ga je minila volja potovati po svetu. Odločil se je, da si bo poiskal kak drugi posel kar doma. »Zagledal« se je v Leghissovo drogerijo. Z ženo sta sklenila, da bosta poizkusila srečo v tem novem poklicu, o katerem nista veliko vedela. Pa je šlo. Danes se Julko ukvarja z sestavljanjem barv za najrazličnejše avtomobile. Kar 17.000 različnih barv ima registriranih v svojih beležnicah.

MARKO WALTRITSCH

pisma uredništvu

O SOVODENJSKI OBRTNI CONI

V Primorskem dnevniku 21. decembra ste v rubriki Pisma uredništvu objavili pismo gospoda Ivana Tomšiča o sovođenjski obrtniški coni ter o različnih prostorskih posegih, za katere naj bi bila kriva, ali naj bi jih dopustila občinska uprava. Omenjeni dopis vsebuje vrsto netočnosti in posplošenih trditve. Zato prosim za objavo sledečega pojasnila.

»Lepo bi bilo, ko bi lahko vsakdo živel v nekakšnem steklenem zvonce, v nekakšnem idiličnem okolju, brez tovarn, zadržnih hlevov, brez takih ali drugačnih objektov, ki imajo poleg pozitivnih strani na žalost tudi negativne, zlasti kar zadeva onesnaževanje ozračja, povzročanja hrupa itd. Žal, takega idiličnega okolja najbrž ni nikjer na svetu in ga tudi najbrž nikoli ni bilo. Tovarne, delavnice, trgovine, ceste, letališča, upepeljevalniki za smeti, narave za čiščenje odpadkov pa tudi farme za vzrejo živine sodijo v naš vsakdanjik, v naš način življenja. Če je večina Sovodenjcev pred tridesetimi leti še nekako živela od zemlje, to ne velja več danes, ko se s kmetijstvom, ali pretežno s kmetijskim ukvarja le še nekaj družin.

Ni rečeno, da se bodo razmere

čez kakšno desetletje lahko spet spremenile in da bo okolica Sovodenj spet skrbno obdelana, tako kot včasih, čeprav je to bolj malo verjetno. Sicer pa naj se s tem ukvarjajo futurologi. Nesmiselno bi bilo pa po drugi strani, da ne bi prav spričo spremenjene gospodarske strukture kraja, del teritorija ne namenili za razvoj obrtništva, male industrije in trgovine, specializiranih kmetijskih dejavnosti, da ne bi omogočili predvsem domačinom, da si svoje gospodarske objekte zgradijo v domačem kraju, v domači občini. To je bilo vodilo občinske uprave v prejšnjem mandatu, ko je v regulacijskem načrtu predvidela nastanek obrtniške cone v Rubijah; enako stališče je osvojila sedanja občinska uprava, ki je pričela načrt uresničevati.

Ne moremo se strinjati s trditvijo avtorja pisma, da se veliko let že dogaja, da zemljo v sovođenjski občini razlašča v prid tujim trgovcem in obrtnikom. Takih primerov

doslej ni bilo. Če ima avtor v mislih trgovsko in obrtniško cono nasproti letališču, moramo povedati, da tu ni bilo nikakršnega razlaščanja, ampak so lastniki zemljiških parcel (med njimi je bilo precej jugoslovanskih državljanov) zemljo prodali povsem prostovoljno. V zadnjem času tu gradijo svoje objekte gospodarski operaterji, ki jih v nobenem primeru ne moremo označevati za tuje.

Glede zgraditve parkirnega prostora pred zdaj že nekaj let skoraj povsem zaprto tovarno LACEGO v Rubijah, lahko samo obžalujemo, da je ta gospodarska pobuda, ki je svoj čas dajala zaposlitev lepemu številu delavcev, v glavnem iz naše občine, tako klavarno propadla. Žal v naši družbeni ureditvi nimajo občine in druge krajevne ustanove velikih možnosti in pristojnosti tako ali drugače posegati v gospodarstvo. Parkirišče je bilo zgrajeno v vidu pozitivnega razpleta krize v omenjeni tovarni in tudi v vidu nast-

jajoče obrtniške cone.

Glede objektov, ki so po mnenju pisca škodljivi, čeprav bi morali takoj dodati, da so z druge strani tudi potrebni, velja najprej pojasniti, da so bili zgrajeni na območju sosednje goriške občine, čeprav na robu Sovodenj, deloma pa se jih poslužuje (upepeljevalnik) tudi sovođenjska občinska uprava. Vprašanje onesnaževanja občinske uprave zelo budno sledi, protestira pri pristojnih organih, ko te naprave ne delujejo tako, kakor bi morale sicer.

Po mnenju pisca omenjenega pisma, v naši občini ne bi smeli imeti hlevov, niti perutninskih ali drugih farm, ki, češče noče, povzročajo določeno stopnjo onesnaževanja ozračja (smrad) pa tudi podtalnice (gnojenje z odpadkami, gnojnicami itd.).

Vprašujemo se na tem mestu, kako naj pravzaprav uporabimo ta naš prostor: za kmetijske pobude ne, za gradnjo obrtniških in indu-

strijskih objektov ne. Naj ga spreminimo v strogo vinkulirano (zaščiteno) območje, ali pa naj ga namenimo za zidavo enostanovanjskih vil s parkom (na srečo kaj takega ni mogoče)?

Asimilaciji se upiramo tudi tako, da domačim gospodarstvenikom odpiramo možnosti, da si doma zgradijo delavnico, trgovski lokal, uredijo kmetijski obrat. Če take možnosti ni, jim ne preostane veliko izbire: ali izselitev, ali pa da se odpovedo svojim načrtom.

Žal so širši interesi, ki jih lahko imenujemo interesi skupnosti, velikokrat v nasprotju z interesi posameznika ali posameznih skupin. To pa je v naravi stvari samih, življenja kot takega, stvarnosti v kateri živimo. Ker avtor pisma najbolj kritizira upravičenost urbanizacije in urejevanja obrtniške cone, naj ob koncu postrežemo še z zelo objektivnim podatkom: v sovođenjski občini se z različno obrtniško dejavnostjo (od proizvodnje do različnih storitev) ukvarja nad šestdeset podjetij, od katerih imajo nekatera stvarne možnosti za razvoj in razširitev.

S spoštovanjem
Vid Primožič, župan

Rezultati dveh anket Lewis najboljši

MILAN — Na anketi, s katero so zbirali deset zmagovalcev »Nagrade Sanrema« — svetovni oskar za šport — in katere se je udeležilo 70 predstavnikov sredstev javnega obveščanja (46 italijanskih in 24 tujih), je zanesljivo zmagal Američan Carl Lewis, ki je prehitel Michela Platinija. Zmagovalci, katerim bodo podelili zlato odličje, so naslednji: Carl Lewis (ZDA) 70, Michel Platini (Fr.) 64, Niki Lauda (Av.) 57, Francesco Moser (It.) 52, John McEnroe (ZDA) 41, Michael Gross (ZRN) 39, Alberto Tomba (It.) 30, Martina Navratilova (ZDA) 29, Sergej Bubka (SZ) 27, Daley Thompson (VB) 27.

Lewis se je uveljavil tudi na anketi, ki jo je organiziral specializirana revija »Atletica leggera«. Lewis je prehitel Bubko in srednjeprogrša Joaquina Cruza, med ženskami pa je Američanka Evelyn Ashford prehitela maratonsko Valerie Briscoe in rekorderko v skoku v višino Ludmilo Andonovo.

Letos Sabonis in Pollinijeva

MILAN — Na anketi »Eurobasket 84«, ki jo je izvedla Gazzetta dello Sport in pri kateri je sodelovalo 67 predstavnikov iz 14 evropskih držav,

sta se uveljavila sovjetski košarkar Sabonis, ki je s 83 glasovi prehitel Španca San Epifania (45) in Corbalana (24) ter Italijana Rivo (22). Med ženskami je prvo mesto zasedla Italijanka Pollinijeva (50) pred Jugoslovanko Perazičev (45). Dosedanji zmagovalci: 1979 Tkačenko (SZ); 1980: Dalipagić (Jugoslavija) in Djurković (Jug.); 1981: Kičanović (Jug.) in Djurković (Jug.); 1982: Kičanović (Jug.) in Boksaj (Madžarska); 1983: Meneghin (It.) in Polini (It.).

Italija peta

RIM — Na anketi, ki jo na podlagi prvih dvajsetih uvrstitev atletov v svetu in Evropi sestavljajo največji francoski športni dnevnik »L'Equipe«, je Italija zasedla odlično peto mesto, kar je najboljši rezultat doslej. Na prvem mestu, kot se dogaja že vse zadnje desetletje, so ZDA, medtem ko je v Evropi Sovjetska zveza prehitela Vzhodno Nemčijo, Veliko Britanijo, Zahodno Nemčijo in Italijo.

Disciplinski ukrepi

RIM — Disciplinska komisija italijanske košarkarske zveze je za eno kolo izključila Gilardija (Bancoroma).

Pogovor s smučarskim delavcem Lojzetom Gorjancem Planica odločilna za skakalni šport

Planica, dolina skakalnic in domovina smučarskih poletov praznuje letos svojo 50-letnico in kot nekakšna krona vseh praznovanj bo 8. svetovno prvenstvo v smučarskih poletih.

Da bi podrobneje predstavili pomen Planice in stanje v jugoslovanskem skakalnem športu, smo se pogovorili z direktorjem jugoslovanskih klasičnih smučarskih reprezentanc Lojzetom Gorjancem, ki je rade volje odgovoril na naša vprašanja.

»Kakšno je trenutno stanje jugoslovanskega skakalnega športa in kakšno vlogo je pri njegovem razvoju odigrala Planica?«

»Planica je s svojimi skakalnica mi odigrala v zgodovini jugoslovanskih smučarskih skokov odločilno vlogo. Vse do 70. let so bili smučarski skoki naša paradna zimska disciplina, potem pa je prišlo do delne krize. V zadnjih letih skoki spet pridobivajo na popularnosti, kar se pozna tako pri rezultatih kot pri množičnosti. Tako je lani Ulaga zmagal

Lojze Gorjanc

na tekmi za svetovni pokal v Planici, dosegel državni rekord v poletih v Harachowu s 173 m, a tudi drugi so bili uspešni. Kar pet naših skakalcev je osvojilo točke v svetovnem pokalu, Janez Štirn pa je na svetovnem mladinskem prvenstvu osvojil srebrno medaljo, ki je prva v zgodovini jugoslovanskega skakalnega

športa. Za temi že uveljavljenimi skakalci že prihaja nov rod mladih skakalcev. Imamo deset področnih centrov, ki imajo na razpolago tudi manjše plastične skakalnice, na katerih vadi več kot 500 mladih skakalcev, kar vzbuja realen optimizem za lepšo prihodnost našega skakalnega športa.«

»Z olimpiado je do modernih skakalnih objektov prišlo tudi Sarajevo. Katera je največja pridobitev na olimpijskih objektih?«

»Največja pridobitev je vsekakor pokritje 70-metrskih skakalnic s plastiko in ureditev ledene smučine, kar omogoča kvalitetno vadbo skozi vse leto. Računamo, da nam bo ta objekt omogočil boljše rezultate že v letošnji sezoni, ko bo od 17. do 27. januarja v Seefeldu v Avstriji svetovno prvenstvo v klasičnih disciplinah, krona sezone pa bo gotovo planiško svetovno prvenstvo v smučarskih poletih od 15. do 17. marca. Priprave naših tekmovalcev so potekale v redu in rezultati v pripravljalnem obdobju na plastiki kažejo, da nismo izgubili stika s svetovno elito in naša želja je, da se bodo pozitivni rezultati nadaljevali tudi na pravih skakalnicah.« (M. Šušteršič)

Šah: za naslov svetovnega prvaka

Kasparov zamudil priložnost za zmago

MOSKVA — Garri Kasparov je včeraj zamudil priložnost, da bi osvojil drugo zmago v dvoboju za naslov svetovnega prvaka proti Karpovu, ki še vedno vodi s 5:1.

Kasparov je sredi včerajšnje partije imel idealni položaj za zmago, bil pa je nespreten in tako sta šahista prekinila partijo v 41. potezi, po kateri ima sicer Kasparov kmeta več, po mnenju strokovnjakov pa se bo tudi ta, 36. partija najverjetneje končala z remijem.

Šahista bosta partijo nadaljevala danes.

Spet sprememba: »Montecarlo« bo

PARIZ — Na včerajšnji izredni seji je francoska zveza za avtomobilski šport dala svoj dokončni pristanek izvedbi rallyja Montecarlo 1985. Potrebno je bilo še ugodno mnenje avtomobilskega kluba iz Monaka, ki je sicer trmasto vztrajal na svojem odklonilnem stališču, v večernih urah pa je prišla vest, da je tudi slednji dal svoje povoljno mnenje.

Številni odstopi

SYDNEY — Zaradi izredno slabih vremenskih pogojev je doslej odstopilo kar 95 od skupnih 155 posadk, kolikor jih je startalo na jadralni regati od Sydneya do Hobarta. Tako veliko število odstopov pripisujejo uporabi lahkih materialov, s katerimi jadrnice rcs pridobijo na hitrosti, vendar na škodo varnosti.

Smo sredi mandata odbora goriške odbojarske zveze, oziroma že v začetku drugega dela. Čas je torej za prve obsežne, ocene in analize sedanjega stanja, pa tudi za načrtovanje in izpeljavo novih dodatnih programov, ki naj bi še dopolnjevali odbojarsko dejavnost na Goriškem. Ravno o tem smo želeli slišati mnenje predsednika goriškega pokrajinskega odbora FIPAV, Rinalda Flaminia.

»Predsednik, kakšne so vaše ocene o odbojarski dejavnosti na Goriškem?«

»Stanje je spodbudno, saj smo pričeli novim pokazateljem rasti, zlasti na mladinskem področju. Goriška pokrajina je trenutno zastopana le v ženski C-1 ligi, pri moških pa s tremi ekipami v C-2 ligi. Vsekakor bi nujno potrebovali višjo kvaliteto, ki bi dajala vsej tej dejavnosti novega zleta.«

»Podatki minule sezone pa kažejo, da je bilo v vseh prvenstvih 93 goriških ekip, ki so odigrale 592 uradnih tekem, približno 15 odst. več kot v prejšnji sezoni. Pri tem vzponu nikakor ne smemo prezreti problemov, kot npr. pomanjkanje kadrov itd. Med pomankljivostmi postavljam tudi vprašanje informiranja, oziroma vloge tukajšnjih sredstev množičnega obveščanja. Prevečkrat namreč naša dejavnost ne najde pravega odziva v krajevnem tisku. V tej zvezi je izjema ravno naš dnevnik, ki je pravzaprav edini na Goriškem, ki redno in

načrtno spremlja odbojarska dogajanja na vseh ravneh. Izkoriščam priložnost, da se v imenu goriškega pokrajinskega odbora zahvalim športni redakciji Primorskega dnevnika za dragoceno delo, ki ga v tej zvezi opravlja.«

»Kako ocenjujete odbojarsko dejavnost v okviru goriških slovenskih športnih društev?«

»Še posebej v tem trenutku je slovenska odbojka na Goriškem važen in pristen element. Opaža se namreč rast te dejavnosti v raznih okrajih, kjer živijo Slovenci (Sovodnje, vzhod-

je Brd, Štandrež, v sami Gorici itd.). Poleg tega zaznavamo določen utrip širšega slovenskega okolja, ki gravitira na to športno panogo (občinstvo itd.). Menim, da je v marsikaterem primeru lahko organiziranost in stvarnost slovenskih odbojarskih klubov za dober zgled tudi društvom večinskega naroda. Tudi sam rad zahajam na tekme, na katerih nastopajo slovenska moštva, saj ravno na teh srečanjih zasledim to, kar je v duhu odbojke: angažiranost, zagrizenost, navdušenje.«

»Mislim, da je k današnji rasti slo-

venske odbojke na Goriškem bistveno pripomogla nova telovadnica Kulturnega doma v Gorici, ki je vsekakor postala važen športni center v našem mestu. Želja naše zveze je, da se čimprej odstranijo zapreke glede telovadnice v Sovodnjah. V tej zvezi smo kot pokrajinska odbojarska zveza že dali dovoljenje, da je igrišče nared za odbojarska srečanja, obenem pa pritisnili na razne odgovorne forume s prošnjo, da se zadeva čimprej uredi.«

»V zvezi s slovenskimi društvi, oziroma slovensko narodnostno skupnostjo v Italiji menim, da je odbojka v vseh teh letih bila v prvi vrsti športnih panog pri ustvarjanju sožitja in spoznavanja med tužebnimi narodnostima. Moje mnenje je, da mora telesnokulturna dejavnost, zlasti na našem področju, prispevati še v večji meri pri ustvarjanju pravega sožitja in razumevanja med večino in manjšino. Vloga naše zveze je tudi v tem...«

Igor Komel

kratke vesti - kratke vesti

Košarka: »plavi« drugi na balkanskem prvenstvu

ATENE — Jugoslavija je na balkanskem košarkarskem prvenstvu osvojila drugo mesto. Včeraj je namreč premagala Grčijo s 84:70 (41:35). Najboljša v vrstah »plavih« sta bila Dražen Petrović (36 točk) in Radunović (11), pri Grkih pa je izstopal Galis (31).

Zlato kolajno na teh BAI pa je osvojila Bolgarija, druga je Jugoslavija, tretja Grčija, četrta pa Romunija.

Zanimiva pobuda

TRENTA — Odbornišтво za turizem iz Trenta bo eden glavnih sponzorjev Francesca Moserja v novi sezo-

ni, poleg seveda nekaterih denarnih zavodov in krajevnih ustanov in podjetij. Namen te pobude je, da bi podobno Francesca Moserja poistovetili s turizmom in tipičnimi tridentinskimi krajevnimi proizvodi.

Zico: osvojili bomo »mundial«

RIO DE JANEIRO — »Brazilska nogometna reprezentanca, ki ji je naslov ušel v Španiji, bo spodrsrlaj napravila v Mehiki, kjer bo svoji državi priborila četrti svetovni naslov.« Tako je menil Zico, ki je trenutno v domovini na zdravljenju, ter se izrazil prepričanje, da se bodo brazilski igralci, ki igrajo v Italiji lahko udeležili kvalifikacij za SP.

snežne razmere

Trbiž 15 - 50 cm, Nevejsko sedlo 45 - 140, Ravascletto - Zoncolan 30 - 60, Forni di Sopra 15 - 80, Piancavallo 10 - 60 (naprave v vseh omenjenih krajih delujejo), Planica 8, Pokljuka 15, Krvavec 25, Kanin 50 - 110, Vogel 40 (naprave delujejo).

Za primorski šport je bil letošnji obračun povsem zadovoljiv

Konec leta je čas, ko tudi športniki delajo obračun za preteklo leto. Za primorski šport bi lahko rekli, da je za njim uspešno obdobje. To potrjujejo tudi številni ekipni uspehi kot odmevni rezultati posameznikov.

Največ veselja je letos primorskim ljubiteljem športa pripravil seveda Jure Franko, ki je na olimpijskih igrah v Sarajevu prismočal prvo primorsko olimpijsko medaljo in prvo jugoslovansko na zimskih igrah. Na največji letni športni prireditvi leta — olimpijskih igrah v Los Angelesu, pa so primorski šport zastopali Pirančan Dušan Puh, ki je bil 15. v jadrnanju na deski, pozneje pa je na svetovnem prvenstvu osvojil srebrno medaljo, novogoriška atletinja Lidija Lapajne, tudi sicer ena najboljših primorskih atletinjskih sploh in dresurni jahači iz Lipice.

Med posamezniki, ki so se v minulem letu uveljavili na domačih ali mednarodnih športnih prizoriščih, je treba omeniti še nekaj imen. Joško Kancler, novogoriški kanuist, je na mednarodnem mladinskem evropskem prvenstvu osvojil dve zlati in eno srebrno kolajno in je eden najbolj obetavnih jugoslovanskih veslačev na divjih vodah. Robert Gorjanc, baličar postojnskega železničarja, je letošnji državni prvak v izbijanju, z državno reprezentanco pa je osvojil bronasto medaljo na mladinskem svetovnem prvenstvu. Njegov klubski tovariš Jože Požar je bil 5. na svetovnem prvenstvu v izbijanju in 4. z državno reprezentanco. Lep mednarodni uspeh je s 4. mestom na mladinskem svetovnem prvenstvu v razredu »optimist« dosegel koprski jadralac Tomaž Copi, ki je hkrati tudi državni prvak. Ne smemo pozabiti še mladih atletov Boruta Bilča iz Postojne in Igorja Pekice, balkanskega prvaka iz Kopra, pa idrijskega kolesarja Valterja Bonča, ki je dvakratni mladinski državni prvak, Draža Gorenca, državnega prvaka v kartingu...

Med dekleti zaslužijo posebno pohvalo poleg Lidije Lapajne še njene klubski kolegici Mojca Pertot, državna rekorderka na 400 m ovire, in mlada Ksenija Pavlovič, rokometiška Alenka Letig, teniška igralka Tanja Černe, tu je še nekaj odličnih odbojkaric in morda še katera. Gre torej za imena, med katerimi

so mnoga znana tudi v mednarodnih športnih arenah. Med temi je moč iskati najboljše primorske športnike in športnice, ki jih bodo slovesno proglasili na prireditvi v Trstu.

Izmed moštvenih športov je v preteklem letu izstopal nogomet. To pa predvsem po zaslugi dobrih iger nogometašev Kopra, ki so jesenski prvaki slovenske lige, kar je njihov največji uspeh in novogoriških Vozil, ki so tudi pri vrhu lestvice. Izolčanom pa ni šlo tako dobro. Nogometna igrišča so bila polna kot že dolgo ne. Novogoriške odbojkarice so sicer izpadle iz prve zvezne lige, vendar

igrajo še vedno pomembno vlogo v jugoslovanski ženski odbojki. So blizu vrha v drugi ligi, Koprankam pa bo verjetno uspelo ostati med drugoligašicami. Med moškimi klubi izstopa kanalski Salonit, ki vodi v slovenski ligi. Dobro gre nekaterim roketnim ekipam, slabše pa košarkarskim.

Atletika je po zaslugi novogoriških športnikov že dolga leta med vodilnimi športi na Primorskem. Pri AK Gorica zdaj pomlajujejo ekipo, razveseljivo pa je, da sta se pojavili dve novi atletske središči: Koper in Postojna. Pravi razcvet pa doživlja kolesarstvo: uspehe, ki so jih za-

čeli kobariški kolesarji, nadaljujejo idrijski, ki so s svojim mladim moštvom med najboljšimi v Jugoslaviji. Jadralci koprškega Jadra so še vedno vodilni v državi, med najuspešnejše v svojem športu sodijo tudi kajakaši in kanuisti Soških elektrarn. V avto moto športih so se lepo uveljavili dirkači iz Pirana in Nove Gorice, pa tudi motociklisti in motokrosisti iz Nove Gorice. Uspehe balinarjev smo že omenili, dobre rezultate dosegajo tudi strelci in keglači. V namiznem tenisu igrajo še vedno najvidnejšo vlogo Vrtojbenke, ki pa se letos ne bodo mogle potegovati prav za vrh razpredelnice v drugi zvezni ligi.

Še posebej je razveseljivo, da se primorski šport ponša tudi z množičnostjo. To prihaja do izraza na rekreacijskih prvenstvih, ki privabljajo mlado in staro. Njegova značilnost je tudi sodelovanje s športniki, posebej slovenskimi v Italiji.

Manj razveseljivo pa je gmotni položaj primorske telesne kulture.

Težke gospodarske razmere pač tudi tu pušajo posledice. V posameznih občinah se vse pogosteje odločajo, da bodo podpirali tiste športe, posameznike in klube, ki dosegajo boljše tekmovalne rezultate, ki skrbijo in sploh bolje delajo. Največji del bremena pa ostaja navdušenec, zanesenjakom, brez katerih športa ne bi bilo.

Davorin Koron

totip

1. — prvi	1 X 2
drugi	X 2 2
2. — prvi	1 X
drugi	X 1
3. — prvi	2 1
drugi	1 X
4. — prvi	2 1 1
drugi	X 1 2
5. — prvi	X 1
drugi	X 2
6. — prvi	2 1
drugi	X 1

VELOX Sarl

IMPORT - EXPORT - ZASTOPSTVA

TRST - Ul. Rismondo 9
Tel. 761-884 — 761-819

EKSKLUZIVNA GLAVNA ZALOGA

Radenska mineralna voda — Rogaška mineralna voda — Pivo: Puntigam in Reininghaus Mineralna voda in pijače Plose in Crodo Kraški pršut - Pršut »S. Daniele« Ustekleničena briška vina in kraški teran

Mladinske igre treh dežel

Leta 1985 v Postojni

V Postojni so se pred dnevi mudili visoki športni funkcionarji Furlanije-Juljske krajine, Koroške in Slovenije, tako imenovani »stalni komite«, ki je zadolžen za nemoteno organizacijo Mladinskih iger treh dežel za leto 1985. Po ogledu športnih objektov v Postojni skupaj s predstavniki domače ZTKO, so si predstavniki vsake dežele, ki sestavljajo stalni odbor, naravnost meli roke. Bili so zelo zadovoljni nad športno ponudbo Postojne in soglasno ugotovili in seveda potrdili, da ima ta kraj že sedaj skoraj vse pripravljeno za izvedbo tradicionalnih iger, ki so predvidene za 20. in 21. septembra 1985.

Mladinske igre treh dežel, letos septembra v Celovcu so bile že desetič po vrsti, organizirajo odborštvo za šport dežele Furlanije-Juljske krajine, tajništvo za šport pri koroški vladi in ZTKO Slovenije. Igre so namenjene predvsem mladim treh sosednjih dežel, ki dopolnijo v letu, v ka-

terem se igre odvijajo 15 let.

Ta športna manifestacija se odvija v triletnih ciklikih in jo izmenično organizirajo tri dežele po vrstnem redu: Furlanija-Juljska krajina, Koroška, Slovenija. Dežela organizator, tokrat je to Slovenija, mora namreč do 31. decembra letos predložiti točen kraj in datum tekmovanja stalnemu odboru, ki bo do pričetka prireditve še večkrat obiskal določeni kraj.

Igre ciklusa 83/85 so že bile predlanskim v Trstu, lani v Celovcu in kot je že gotovo, bodo naslednje leto na športnih terenih Postojne. Znan je tudi program športnih panog za to triletno, ki obsega sedem disciplin: atletika, namizni tenis, tenis (fantje in dekleta), streljanje (mešana ekipa) ter košarka in rokomet (samo fantje). V Postojni tako pričakujejo več kot tristo nastopajočih, katerim že sedaj domači športni delavci obljublajo vzorno organizacijo in prijetno počutje. (B. Fatur)

Ob prekinitvi mladinskih nogometnih prvenstev

Dokažimo zrelost na igriščih

Tudi mladinska prvenstva počivajo zaradi božičnega in novoletnega premora. Nogometaši se bodo v tem času dobro razvedrili v pričakovanju naslednjega kola. Za naraščajnike in najmlajše bo naslednje kolo že januarja, medtem ko bodo začetniki, cimbani in mlajši cimbani spet začeli šele marca meseca.

Nogometna zveza je torej ukinila nižja prvenstva v pričakovanju boljšega vremena. Tu gre nedvomno za točno in povsem pravično odločitev tržaškega odbora nogometne komisije. Že ker smo omenili odbor v pozitivnem smislu, ga moramo še v svoji negativni plati. To plat predstavljajo sodniki, ki jih za nedeljske tekme določi posebna komisija zveze. Ta komisija ima gotovo določene težave glede izbire, saj je sodnikov zelo malo.

Vendar kljub temu se še vedno s strani sodnikov ponavljajo diskriminacije proti našim slovenskim ekipam. To opažamo ne samo v prvenstvih

naraščajnikov, najmlajših itd. temveč tudi v višjih kategorijah, kot v 3. amaterski in tudi v 2. amaterski ligi. V minulem kolu prvenstva naraščajnikov je v tekmi CGS - Breg trener Brežanov Visintin prejel povsem nezasluzeno kazen. Sodnik ga je namreč izključil in odstranil od igrišča in to v povsem zapletenem in izmišljenem referatu predstavil komisiji, ki je nedolžnega trenerja izključila pretrirano dolgo časa.

Žal se taki dogodki večkrat ponavljajo. Večkrat slišimo, da je bil glavni junak srečanja sodnik. Sedaj pa se pojavi vprašanje komu pripisati krivdo? Zvezi ali posameznim sodnikom? Vprašanje je zelo delikatno in istočasno zelo zapleteno. Vsekakor obtoženih sodnikov nogometni urad ne bi smel več poslati na tekme, kjer nastopajo slovenske ekipe.

Druga rešitev bi bila, da bi zveza poslala več tako imenovanih komisarijev na igrišča. To bi lahko zado-

stovalo sodnikom za normalno vedenje. Gotovo je, da so prepričanja in osebna mnenja sodnikov nedotakljiva, ker pač vsak človek misli na svoj način.

Vsekakor ta razlog zadostuje, da za pravičnejšo izbiro poskrbi prav komisija nogometne zveze. Upajmo, da se v takih dogodkih ne bo več slišalo. Vsekakor gre tudi omeniti, da je ravnanje sodnikov večkrat odvisno od ravnanja nogometašev na igrišču, zato skušajmo mi slovenski nogometaši odigrati svoje tekme v povsem športnem duhu, ne glede na mnenje nasprotnikov in dokažimo našo zrelost z rezultati in z neobčutljivostjo na sramotna ravnanja nasprotnikov ali sodnikov.

V novi sezoni skušajmo na nedolžnih nogometnih tekmah igrati mirno, brez hudobije zoper nasprotnikov, ker žal nesramne komentarje smo in bomo gotovo še slišali.

M. Tul

Po prvih težkih korakih

Jadran Farco potrdil pravilnost izbire

Minilo je že mnogo časa od prvega, začetnega preglednega treninga vseh igralcev letnika 1968 in 1969. Po tistih težkih prvih korakih moramo dancs reči, da je rezultat tega dela, Jadran Farco, dokaj pozitiven. Ne glede na gole košarkarske rezultate (trenutno je ekipa na 1. mestu deželnega kadetskega prvenstva), pri posameznih igralcih, ki redno vadijo stikrat tedensko, opažamo viden napredek.

Rekli smo, da se junija in julija niso vsi strinjali s politiko združevanja: tudi pesimisti imajo svoj delež pravice. Na selekciji so se predstavili v 23 in seveda vsi niso mogli v ekipo. Kaj z njimi? Zabeležiti moramo, da druga združena kadetska ekipa, ki je bila zanje predvidena, žal ni nastala. Sedaj večina igra z matičnimi društvi v mladinskem prvenstvu.

Vendar so ostale plati tega združenega dela rožnate. Igralci Jadrana Farco so od prvega julijskega treninga do danes precej napredovali v ko-

šarkarskem znanju. Kako bi lahko bilo drugače po 210 urah treninga v petih mesecih? Pod strogim vodstvom trenerjev, so naši mladi v prvem delu priprav popravili stare in osvojili nove košarkarske elemente, ki jih danes uspešno uporabljajo na vsaki tekmi. Drugi del priprav je bil posvečen telesni pripravi s poudarkom na eksplozivni in statični moči. Glede na to so imeli možnost obiskati tudi specializirano telovadnico, kjer so pod strokovnim vodstvom s pomočjo uteži skušali okrepiti mišice in povečati njegovo prožnost. Nato so imeli teden priprav v Radencih, kjer so v idealnih pogojih dela izboljšali vzdržljivost in gibčnost. Zadnji del priprav je bil posvečen tehnično-taktični pripravi, s katero danes obvladajo 4 različne obrambe, v napadu pa jih nobena izbira obrambe ne more najti nepravilne.

Jadran Farco je letos odigral 11 tekem, od katerih je 10 zmagal in le eno (s Slovanom, prvakom Slovenije)

zgubil. Vendar ni dvoma, da je treba s temi igralci še mnogo delati in jih popravljati. Največje hibe so v obrambi in v preveliki individualnosti v napadu. Vseeno pa nohen trener ne bo mogel odpraviti največje pomanjkljivosti, višine.

No, če pomislimo, da je program dela dveleten in da razen dveh ključnih igralcev, so vsi za leto mlajši, lahko z optimizmom zremo naprej, v prepričanju, da končno imamo tudi zaledje za prvo Jadranovo ekipo.

JADRANOVI STRELICI: Korošec 144 (6 tekem, 24 točk na tekmo, 20:27 prosti meti, 74%), Terčon 90 (6; 15; 16:30; 53%), Lippolis 86 (6; 14; 3; 26:42; 61%), Pieri 50 (4; 12; 5; 2:6; 33%), Barini 30 (4; 7; 5; 0:7 0%), Štoka 29 (5; 5; 8; 7:9; 77%), Pahor 25 (4; 6; 2; 6:8; 75%), Kovačič 24 (6; 4; 7:10; 70%), Pertot 23 (5; 4; 6; 3:6; 50%), Žetko 23 (6; 3; 8; 3:7; 42%), Uršič 9 (5; 1; 8; 1:2; 50%), Gruden 4 (3; 1; 3; 2:2; 100%). Civardi, Mosetti, Kralj, Pertot. SKUPNO 537 (60; 89; 5; 93:156; 59%). (Massimo Raseni)

Navezava prijateljskih vezi

Pred kratkim so mlade odbojkarice Brega gostile igralke Mladosti iz Murske Sobote, s katerimi so odigrale prijateljsko srečanje, na družabnem večeru po tekmi pa so navezale prijateljske stike z vrstnicami iz severovzhodne Slovenije, ki so jih povabile na povratno srečanje v maju prihodnjega leta

Ogorčeni boji v mladinskih prvenstvih

Slovenske košarkarske ekipe so v krajevnih mladinskih prvenstvih dobro zastopane. Še največ ekip je v mladinski konkurenci, kjer nas zastopajo štiri postave (Kontovel E.S. A in B, Polet in Bor). Na sliki vidimo prizor s prvenstvene tekme mladincev med Poletom in Borom

Prijateljski srečanja z vrstniki iz Idrije

Tesni stiki med Domom in Iskro

Domovci so v petek gostili ekipo iz Idrije in sicer kadetsko in člansko moštvo Iskre. S tem srečanjem so belo-rdeči povrnili gostovanje izpred štirinajstih dni, ko se Domovi mladinci odigrali prijateljsko srečanje v Idriji. Tokrat so v obeh srečanjih slavili Idrijčani, ki so prikazali izredno hitro in učinkovito igro. V takih srečanjih pa je sam rezultat stranskega pomena. Važnejše je to, da se igralci med seboj spoznajo in da društvi lahko vzpostavita čimtesnejše stike za vnaprej.

Dom (mladinci) - Iskra Idrija (kadeti) 83:84 (27:44)

DOM: Corsi 31, Košuta 8, Romano 20, Batello 1, Rinelli, Roner 6, Čubrić, Waltritsch, Orzan 18.

ISKRA: Lakner 16, Trčec 12, Korelec 12, Rupnik 35, Novak 4, Pellis 8, Vončina, Zelenc 2, Prem 2, Tratnik.

V izredno izenačenem srečanju so slavili igralci Iskre, med katerimi je najbolj izstopal član slovenske reprezentance Rupnik. Naši mladinci pa so

precej razočarali: zmanjkalo je moštvene igre.

Dom - Iskra Idrija (člani) 97:99 (46:42)

DOM: Dornik 20, Semolič 13, Kristjančič 20, Golob 13, Nanut, Uršič 17, Cej 10, U. Dornik.

ISKRA: Erjavec 17, S. Tratnik 10, Lampe 6, Vidič 18, Rupnik 30, Gregorčič 4, D. Tratnik, Zelenec 14.

Moštvu sta se stalno menjavali v vodstvu, na koncu pa so imeli več sreče igralci Iskre. Srečanje je bilo zanimivo, saj sta obe ekipi prikazali dopadljivo igro.

M. Čubej

domači šport

Jutri

NOGOMET

Prijateljska tekma

10.30 v Križu: Vesna - S. Nazario.

obvestila

ŠAHOVSKA KOMISIJA ZSSDI obvešča, da bo redni mesečni šahovski brsturnir v petek, 4. januarja '85, v prostorih ZSKD (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nad.) s pričetkom ob 19. uri. Vabljeni vsi zamejski šahisti!

SPDT obvešča vse tiste, ki jih zanima trekking okoli Anapurn v Himalaji, naj se telefonsko obrnejo na dr. Ivana Simuniča v jutranjih urah (tel. št. 227-372).

SMUČARSKI ODSEK SZ BREG prireja smučarski tečaj, ki bo v Sapidu 13., 20. in 27. januarja ter 3. februarja prihodnjega leta. Štiri nedelje prevoza in tečaja stane 68 tisoč lir, samo prevoz 46 tisoč lir ter samo tečaj 24 tisoč lir. Vpisovanje je vsak delavnik na sedežu društva od 20. do 21. ure do 4. januarja 1985. Vabljeni!

SK DEVIN prireja v dneh 6., 13., 20. in 27. januarja 1985 smučarski tečaj na Trbižu. Cena za prevoz in 12-urni tečaj je 65.000 lir, samo prevoz 44.000 lir, samo tečaj 25.000 lir. Zainteresirani se lahko prijavijo pri odbornikih kluba ali na telefonsko štev. 200-236, 208-551 in 910-327 vključno do 30. t.m. s plačilom polovične cene.

Alpinisti SPDT na Južno Anapurno: kdaj, zakaj, kako

Zadnjič smo o prvi zamejski odpravi v Himalajo pisali zelo na splošno. Nismo namreč zadovoljili tistih, ki so želeli vedeti kdaj, kako in zakaj bo ta odprava. No, prav te naše »vedoželjne« bralce bide danes

natančneje seznanili z vsem, kar je v zvezi z ekspedicijo na Južno Anapurno.

Zadnje dni marca bo sedem članov alpinističnega odseka SPDT skupaj z zdravnikom odpotovalo v Katmandu. V glavnem mestu Nepala se bodo spoprijeli z nekaterimi birokratskimi zadevami, potem pa se bodo podali do drugega velikega centra države — Pokhara. Od tu bodo s petdnevno hojo po prekrasnih subtropskih pokrajini nadaljevali do baznega taborišča. Le-ta bo postavljen na spoštovanju vredni višini 4900 m. Že tu bodo verjetno naši alpinisti okusili prve težave, ki jih povzročajo na takih višinah pomanjkanje kisika. Nekaj dni aklimatizacije in jemanja tablet za glavobol, ki jih bo razdeljeval zdravnik odprave dr. Vilko Batistič iz Nove Gorice, in že bodo pripravljeni, da poskusijo osvojiti ta še nepreplezani greben Južne Ana-

purne. Če se bo vse dobro izteklo, bi se morala odprava zaključiti neke v začetku maja. Trajala bi torej približno mesec dni iz Katmanduja do 7219 m visokega vrha te tako zaželene gore.

Kot smo že omenili, se bo v Himalajo podalo sedem članov zamejskega alpinističnega odseka: Lucijan Cergol vodja odprave, Lucijan Milič, Lenard Vidali, Ivo Kafol, Fausta Sisti, Eva Fičur in Davor Zupančič. Vsi se dobro zavedajo izrednih težav, ki jih predstavlja vzpon v Himalaji. Vsak je na svoj način prepričan, da bo k uresničitvi cilja nekaj pripomogel. Nekateri strastno želijo, da bi stali na vrhu gore, drugi pa se jasno zavedajo svojih dolžnosti pri delu v baznem taboru, ki je prav tako naporno kot plezanje samo. Prisotnost v ekspediciji dveh predstavnikov nežnega spola ni nikakršno naključje. Obe dekletki sta

se namreč v tem letu precej udeleževale, v krogu odseka in tudi njuno alpinistično dejavnost je bila še kar zadovoljiva. Sodelovanje v odpravi sta si torej zaslužili.

Problem, da bi priključili odpravi še osmega udeleženca, zdravnika, je dolgo časa taral organizatorje. Končno so le prišli do rešitve. Član alpinističnega odseka iz Nove Gorice dr. Vilko Batistič se je javil prostovoljno in izrazil željo, da bi sam sodeloval pri odpravi. Ta njegova odločitev je bila za naše himalajce kot mana z neba, tako so doktorja brez vsakega obotavljanja takoj sprejeli. Pomen zdravnika pri ekspediciji je sam po sebi razumljiv. Mesec dni bivanja v ekstremnih razmerah in to, da si oddaljen nekaj dni hoje od najbližjega civilnega centra, nikomur ne vzbuja prijetnih občutkov. Zato človeku prav gotovo zaleže, ko ima pri sebi zdravnika.

Nekateri se bodo morda spraševali, zakaj se sploh potrebuje toliko časa, da se doseže vrh. Vedeti pa moramo, da so razmere v Himalaji povsem drugačne kot v naših hribihi. Sama stena Južne Anapurne je visoka 2200 m, kar je npr. za dve severni steni Matterhorna. Če temu prištejemo še višinske neugodnosti, saj se ta stena prične, kjer se najvišji vrhovi v Alpah končajo, nestanovitne vremenske razmere in izguba časa pri postavljanju višinskih taborov, lahko sami spoznamo, zakaj je pravzaprav ta pristop dolgotrajen.

Za zaključek še povejmo, da se bo v isti dobi mudil v skupini Anapurn tudi slovit alpinist Reinhold Messner. Sam bo sicer naskakoval se neosvojeno zahodno steno Anapurne I. Našim alpinistom pa bo gotovo v spodbudo prisotnost tako imenitnega sosedu.

DAVOR ZUPANČIČ

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 25.00 din, naročnina za zasebne mesečno 180.00, letno 1.800.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.00, letno 2.500.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II, nad. - telefon 223023

Oglosi Ob delavnih trgovskih modulih (šir 1 st. vis 23 mm) 43.000 Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm visine v širini 1 stolpca Mali oglosi 550 lir beseda Ob praznikih povsok 20% IVA 18% Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu Oglosi iz dežele Furlanije Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIST Trst Ul. Montecchi 6 tel. 775.275, tlix 460270 EST I. iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI

primorski dnevnik

29. decembra 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481)83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Velika večina Italijanov nepoučenih o svojem pokojninskem položaju

RIM — Kakšnih 20 odst. italijanskih delavcev vidi svojo prihodnost v zasebni zavarovalni polici. Ta podatek je zabeležen v zadnjem poročilu CENSIS o socialnem položaju v Italiji. Pri obravnavi zavarovalnega sistema se je ustanova pozanimala za mnenje zaposlenih delavcev v starosti od 40 do 64 let. Iz odgovorov anketirancev sledi, da jih je 12,5 odst. že sklenilo sporazum o zasebni dopolnilni pokojnini in da jih je še 6,5 odst. takšnih, ki to namerava storiti čimprej. Izražen v absolutnih številkah je položaj naslednji: na 9,5 milijona zaposlenih delavcev jih je en milijon že podpisal zavarovalno polico, kakšnih 200 tisoč je to storilo preko svojega podjetja, kakšnih 500 do 600 tisoč pa namerava takšen korak storiti čimprej; skupno gre torej za okoli dva milijona oseb.

CENSIS nadalje ugotavlja, da so Italijani zelo slabo obveščeni o svojem zavarovalnem položaju in jih ogromna večina, skoraj 50 odst., sploh ne ve, kolikšna bo njihova pokojnina. Ostalih 30 odst. pa sklepa, da

bo njihova pokojnina nezadostna. Nadalje je kar 25 odst. delavcev nepoučenih, koliko so njihovi delodajalci plačali v delavčev pokojninski sklad.

Poročilo nadalje opozarja na protislovja in tudi na nejasnosti Italijanov glede socialnega vprašanja. Kar 81 odstotkov jih ne verjame v sedanji zavarovalni sistem, ki ga upravlja država, čeprav po drugi strani ne vidi drugega izhoda, kot da je pokojninski sistem v rokah javne uprave. Podatki namreč kažejo, da je zelo malo takšnih, ki so prepričani, da si mora vsak državljan za stara leta poskrbeti prihranke, kadar je še v rednem delovnem razmerju.

CENSIS deli Italijane v dve kategoriji: na eni strani so tisti kritični državljanji, ki so za ohranitev dosedanjega pokojninskega sistema, na drugi strani pa kritiki, ki zahtevajo njegovo prenovit. V prvo sodijo uradniki, delavci, kmetje, obrtniki, majhni trgovci in upokojeanci, v drugo pa podjetniki, trgovci, svobodni poklici in vodilni kadri v odvisnem delu.

Liz in njen osmi?

GSTAAD (Švica) — Igralka Elizabeth Taylor je priletela k svojemu novemu partnerju Dennisu Steinu. On je javnosti sporočil zaroko, ona pa še vedno čaka, kdaj bo rekla svoj osmi »da«. Na sliki: srečna zaročenca (Telefoto AP)

Odnosi med Kitajsko in SZ

PEKING — Čeprav je bilo pričakovati, da bodo Kitajci sovjetskega in strškega podpredsednika Ivana Arkhipova sprejeli nadvse prijazno in ljubeznivo (Arkhipov je bil svoj čas diplomat SZ na Kitajskem) in da je pekinški tisk člane delegacije imenoval »sovjetski tovariši«, se odnosi med obema državama niso otalili in ostajajo zaradi strateških in ideoloških vprašanj na isti ravni. Triletna pogajanja o normalizaciji odnosov niso prinesla želenih rezultatov, čeprav ni manjkalo objemov in stiskov rok.

Vtem ko bodo pogajanja obnovili v aprilu, pa kitajska agencija poroča o potovanjih kitajskih funkcionarjev na mejo s SZ in ogled novih naprav ob tej meji kot je zgrajitev 1.200 km novih cest, 3.000 km telefonskih linij in novih vojašnic za obmejne straže.

Vse to pa ne pomeni, da se Kitajska zapira v svoje meje. Ravno nasprotno se vsa njena politika odpira do sveta, v katerem hoče biti aktivneje prisotna. To dokazuje tudi letošnja (nadvse skromna) turistična bera: prihod 370.000 turistov iz 100 držav.

Grenlandija izstopa iz EGS

BRUSELJ — Ob prestopu starega v novo leto se bo število članic Evropske gospodarske skupnosti zmanjšalo za eno: ta dan bo namreč iz »deseterice« izstopila danska pokrajina Grenlandije, največji otok na svetu, odkrit in koloniziran leta 984. Za njegov izstop so glasovali vsi evropski parlamenti razen dublinskega, ki je na počitnicah do polovice januarja in o odločitvi ni nobenega dvoma. Z izstopom Grenlandije se bo površina EGS zmanjšala za dve tretjini, število njenega prebivalstva pa samo za 52 tisoč, kolikor je prebivalcev »zelene dežele« naseljene v 80 odstotkov z Eskimi. Države EGS pa bodo tudi poslej ohranile pravico do ribolova, ki so si ga zagotovile s predhodnimi sporazumi. Za pravico ribolova v bogatih grenlandskih vodah bo EGS plačala letno po 34 milijard lir.

Grenlandija je proti volji njenih prebivalcev 1973 leta

skupno z Dansko stopila v EGS. Kar 70 odstotkov prebivalcev se je na referendumu izreklo proti takšnemu koraku. Leta 1979 je otok iz kolonije postal pokrajina, ki je bil z Dansko povezan z zunanjo in obrambno politiko. Na tej podlagi ima NATO, in zlasti ZDA, na otoku dve vojaški oporišči.

Izstop Grenlandije iz EGS predstavlja po sodbah belgijskega zunanjega ministra Lea Tindemansa primer, ki se lahko ponovi s pokrajinami in deželami ostalih članic, kot so, denimo Korzika za Francijo, Škotska in Wales za Anglijo, Katalonija in Baskija za Španijo ali Južna Tirolska za Italijo.

»Ali naj imamo za nekaj povsem običajnega, je še dodal Tindemans, da bosta nekega dne zahtevala izpis kakšna nemška dežela ali belgijska regija?«

Tudi v Franciji si žele sprememb

PARIZ — V Franciji se čedalje glasneje širijo govorice, da bo vlada končno pustila prosto pot zasebnim televizijskim postajam. O tem vprašanju je predsednik Mitterrand pred tednom dni razpravljal z vladnim predsednikom Fabiusom in s predstavniki državne televizijske mreže, vendar pa uradni viri zazdaj trdovratno molče o izidu tega srečanja.

Luči in sence brazilskega novega leta

RIO DE JANEIRO — Pri nas sneg, a v Braziliji sonce, tako zahteva tradicija silvestrovanja, ki je povsod po svetu praznično, veselo in hrupno. V Rio de Janeiru se po zadnjih vesteh vreme nekaj kisa, in če nam to nič ni mar, je v brazilskem glavnem mestu prvenstvene važnosti, kajti sončna in živobarvna Brazilija se pripravlja na praznovanje novega leta. Hoteli so zasedeni, silvestrski paketi razdani, plesne šole so do popolnosti izučile paradne plesalce. Cene so poskočile, nasilja je prav tako vse več, mesto pa je umazano in življenje v njem kaotično. A kaj bi se tu zmrdovali, saj je vendar novo le-

to in turistom je to deveta briga, predvsem Italijanom, ki se semkaj zgrinjajo kot za stavo.

Svetovno znane plaže Ipanema, Capacabana, Leblon, Sao Paulo in Barra de Tijuca so vzcvetele: tu se spočenja svetovno modno poletje, tu kraljuje tanga — topless životari le v njegovi senci, najbolj priljubljena barva pa je letos limonino zelena. Mlada telesa ljubkih deklet so kot iz stružnice, prava paša za oči.

Novoletno brazilsko poletje obeta vsestransko zabavo za vsak okus. Dan in noč tu zapravlja svojo prvotno veljavo, kajti zabava ne pozna časovnih meja: filmski festival je v brazilsko pre-

stolnico privabil morje ljubiteljev, festival rock glasbe pa bo v januarju zasenčil menda celo slavni Woodstock in bo navdušil milijonsko občinstvo. Najbolj izbirčnim bodo nemara ustregli z avtomobilsko dirko za formulo 1, na pretek pa bo vsakovrstnih »skromnejših prireditve«, za katere pa bo treba, podobno kot za razne slavnostne obede, večerje in prenočišča plačati lepe denarce.

Pisani vrvež pa ne seže v siromašno predmestje, kjer 375 beraških naselij, t.i. »bidonžrte« in 200-odstotna inflacija izpodjedata življenjski toč domujejo beda, sovraštvo in nasilje, razpečevalci mamil najdejo tu varno zavetje

L. N. Tolstoj

KAVKAŠKI UJETNIK

Ilustriral
ŽELJKO LORDANIČ

27.

TEDAJ SO SE Z GRICA ZAPODILI ZA NJIM TRIJE TATARI!

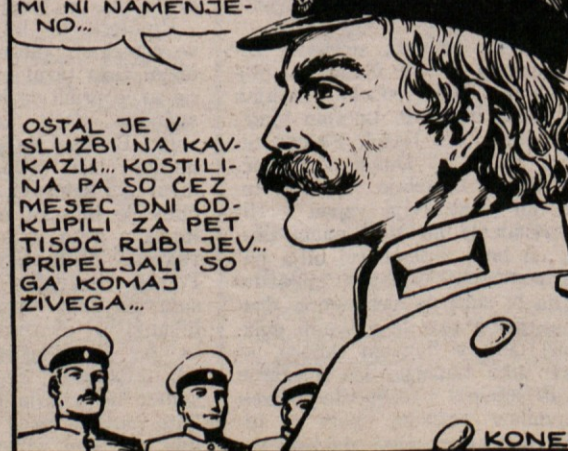
ČASTNIKI SO SPOZNALI ŽILINA... ODPELJALI SO GA V TRDNJAVO... OBSTOPILO SO GA VOJAKI IN GA VESELO POZDRAVLJALI.

KOZAKI SO POSKAKALI NA KONJE IN KRENILI NAD TATARE... TI SO SE PRE- STRAŠILI, OBRNILI KONJE IN UŠLI!

HOTEL SEM DOMOV, DA BI SE OŽENIL... NE, VIDETI JE, DA MI NI NAMENJE- NO...

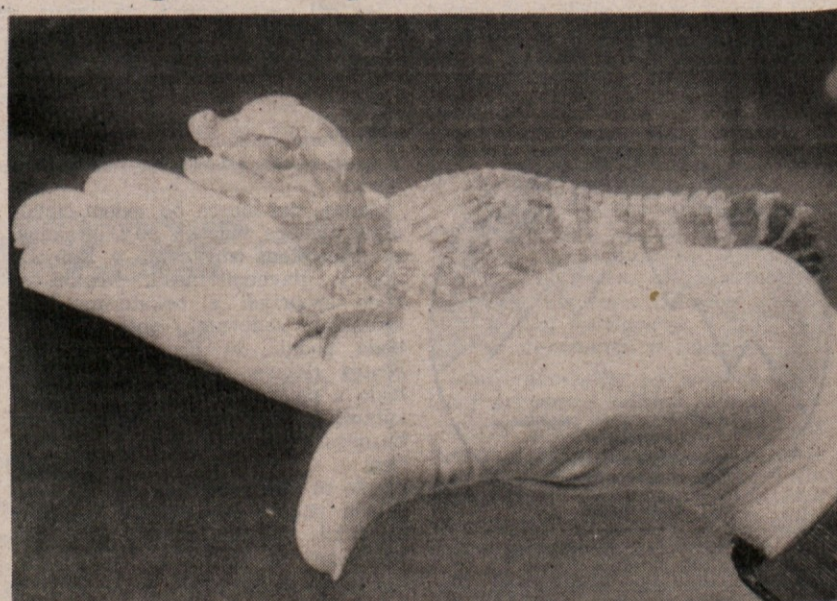

Bo Amadeus prejel Oskarja?

RIM — Z naglimi koraki se bliža slovesnost podelitve Oskarjev za najboljši film in vse kaže, da hollywoodska akademija za umetnost in znanost hrani največ teh kipcev za film »Amadeus« režiserja Milosa Formana. Nad vse ugodne ocene kritike in naval občinstva na kinodvorane, kjer so vrteli ta čudežni izdelek sedme umetnosti, so bogato poplačali Formanovo delo. Ameriški tisk »Amadeusa« kar ne more prehladiti in meni, da gre bržkone za najboljši glasbeni film vseh časov.

Filmska zgodba je postavljena v konec osemnajstega leta, ko je mladi Mozart — film govori namreč o velikem Salzburganu — prišel na dvor cesarja Jožefa II. Tu se Mozart seznanil z dvornim skladateljem Antoniom Salierijem. Slednji brž spozna, da sposobnemu prišleku ni kos in začetna zavist kmalu preraste v pravo sovraštvo do genialnega mojstra. Mozart je umrl v nejasnih okoliščinah in tudi Formanov film ne mara o žalostnem koncu salzburškega skladatelja in pianista povedati zadnje besede.

Izlegel se je martinček...

Albuquerque — Pritlikava živalca, ki nemočno ždi v dlani, se čez kako leto ne bo več pustila ljubkovati. Gre za kajmanovega mladiča, ki je komaj prilezel iz jajca in osrečil krokodiljo družino v mestnem živalskem vrtu (Telefoto:AP)